

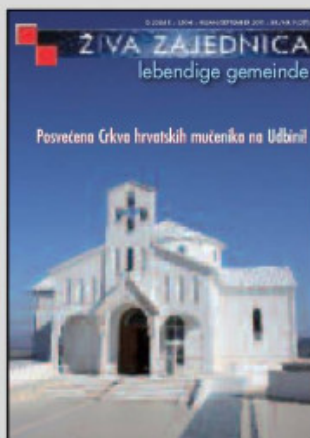
D 2384 E – 1,50€ – RUJAN/SEPTEMBER 2011 – BR./NR.9 (317)

ŽIVA ZAJEDNICA

lebendige gemeinde

Posvećena Crkva hrvatskih mučenika na Udbini!

Naslovnica:

Crkva hrvatskih mučenika na Udbinu;
snimio: A. Polegubić

ŽIVA ZAJEDNICA lebendige gemeinde

List hrvatskih katoličkih
zajednica u Njemačkoj
Zeitschrift der kroatischen
katholischen Gemeinden
in Deutschland

www.zivazajednica.de

60435 Frankfurt am Main

An den Drei Steinen 42 d

Tel.: (069) 9540480

Fax: (069) 95404824

E-Mail:

zivazajednica@kroatenseelsorge.de

delegatur@kroatenseelsorge.de

Izdavač/Herausgeber:

Hrvatski dušobrižnički ured

Kroatenseelsorge in Deutschland

Odgovara/Verantwortlich:

Pfr. Ivica Komadina

Glavni urednik/Chefredakteur:

Dr. Adolf Polegubić

Uredništvo/Redaktion:

Pfr. Ivica Komadina, Željka Čolić,

Stjepan Herceg,

Marija Lovrić-Holenda,

dr. Adolf Polegubić,

Antonia Tomljanović-Brkić,

P. Jozo Župić

Grafička priprema/Layout &

Bildbearbeitung:

Ljubica Markovica-Baban

Tisak/Druck:

DENONA d.o.o., Zagreb

Godišnja pretplata s poštarinom/

Jahresbezugspreis incl. Porto: € 16,-

za ostale europske zemlje: € 22,-

za prekomorske zemlje: € 35,-

Bankverbindung:

Konto Nr. 6498973

(BLZ: 750 903 00),

bei der LIGA Bank eG

IBAN:

DE03750903000006498973

Zadnja stranica:

Za prinos darova u Hrvatskoj

katoličkoj zajednici u Aalenu;

snimio: A. Polegubić

AKTUALNOSTI

BAD HONNEF Pastoralni skup 2011.

Mediji, Katolička Crkva i globalizacija – tema je Godišnjega pastoralnog skupa hrvatskih pastoralnih djelatnika iz Zapadne Europe koji će se održati od 26. do 29. rujna u Katoličkom socijalnom institutu Nadbiskupije Köln u Bad Honnefu, Selhofer Str. 11, 53604 Bad Honnef, telefon: 02224/955-0; fax: 02224/955-100; E-mail: Info@ksi.de), u organizaciji Hrvatskoga dušobrižničkog ureda iz Frankfurta.

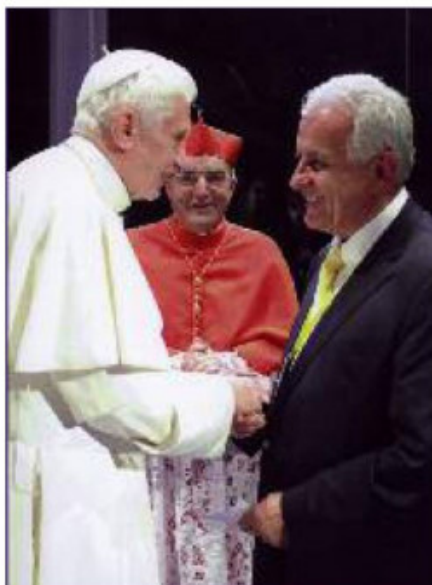

Tijekom skupa dr. Danijel Labaš govorit će o ulozi medija u društvu i komunikaciji (u) novim medijima – Facebook – nova (župna) zajednica. Mons. Ivan Miklenić govorit će o smislu crkvenih medija: od dosade do evangelizacije. Dr. Igor Kanižaj naslovio je svoje predavanje „Mediji u Hrvatskoj i svijetu: vjerodostojnost na križu“, a dr. Adolf Polegubić će u svom predavanju pokušati odgovoriti na pitanje, živi li dijaspora samo u Živoj zajednici.

POING

Susret s Papom u Zagrebu

Papa Benedikt XVI. susreo se za svoga nedavnog pohoda Hrvatskoj, 4. lipnja, u Hrvatskome narodnom kazalištu u Zagrebu s osobama iz javnog života, kulture, znanosti, politike, gospodarstva i sporta, s predstavnicima vjerskih zajednica te s članovima diplomatskog zbora. Prilikom osobno se susresti s Papom u Hrvatskome narodnom kazalištu dobio je i hrvatski poduzetnik iz Poina kod Münchena Ivo Sadrić, koji je na susret s Papom u Zagreb doputovao sa suprugom Ružom.

FRANKFURT AM MAIN

Hrvatski kalendar za 2012.

Iz tiska je izašao jednolisi Hrvatski katolički kalendar za 2012. godinu, u izdanju Hrvatskoga dušobrižničkog ureda iz Frankfurta na Majni. Kalendar je posvećen bl. papi Ivanu Pavlu II., proglašenom blaženim 1. svibnja ove godine. Na kalendaru je fotografija bl. pape Ivana Pavla II., autora dr. Adolfa Polegubića, prilikom Papina proglašenja blaženim kardinala Alojzija Stepinca u Mariji Bistrici 3. listopada 1998. godine. U kalendaru su istaknuti i hrvatski sveci i blaženici.

Daljnje obavijesti i narudžbe na telefon: 0049 (0)69 9540480; fax: 0049 (0)69 95404824; E-mail: delegatur@kroatenseelsorge.de

● INTERVJU: mons. Pero Sudar

Inozemna pas-
tva – pozitivna
i blagoslovljena
stvarnost

str.

6

● OBLJETNICE

Pedeset
godina
HKM Köln

str.

8

● REPORTAŽA: HKM Neu-Ulm

Mala misija
brojnih
aktivnosti

str.

10

SVJETSKI DAN MLADIH U MADRIDU

Ne bojte se svijeta!

Više od dva milijuna vjernika sudjelovalo je na završnom misnom slavlju u nedjelju 21. kolovoza u Madridu.

4

IZ CRKVE U DOMOVINI

Mučeničku Crkvu krune blažen-
stvom

U Hrvatskoj je prvi put na državnoj razini obilježen Europski spomendan na žrtve svih totalitarnih i autoritarnih režima.

5

GESTE VJERE: dr. Ivica Žižić

Teologija doma

Bog je u svom spasenjskom djelu počeo od obitelji i onamo se vraćao

12

BEITRÄGE IN DEUTSCHER SPRACHE:

Pfr. Ivica Komadina: *Kleine Dame
und große Frauen*

AKTUELLES: *Weltjugendtag begeistert*

13-14

Svoj doprinos izgradnje Crkve hrvatskih mučenika na Udbini dali su i brojni Hrvati iz Njemačke i svijeta.

Krista se ne slijedi osamljeno i pojedinačno

Svjetski dan mladih održan je u Madridu od 18. do 21. kolovoza. Na završnom misnom slavlju, u nedjelju 21. kolovoza, sudjelovalo je više od dva milijuna vjernika, a predvodio ga je papa Benedikt XVI. Na susretu su se okupili mladi iz 193 zemlje svijeta, sa svih pet kontinenata. Sveti Otac je pozvao mlade da hrabro svjedoče kršćanski život pred drugima. „Krista se ne može slijediti osamljeno i pojedinačno“, poručio je Papa, dodajući da mladi moraju izbjeći kušnju da za Isusom idu „na svoj način i u svom stilu“. Sljedeći Svjetski dan mladih održat će se 2013. godine u Rio de Janeiru u Brazilu.

Dok su mladi slavili s Papom u Madridu, brojni su se Hrvati iz Njemačke i svijeta odmarali, ponajviše na hrvatskom moru, a zasigurno su pohodili brojna, posebno marijanska domovinska svetišta. I tako je stigao rujn, prepun novih događaja i obveza. Iako je školska i vjeronaučna godina već započela, u Hrvat-

skim misijama i zajednicama ovih je dana organiziran blagoslov (vjeroučenika i knjiga.

U subotu 10. rujna zagrebački nadiskup kardinal Josip Bozanić je posvetio Crkvu hrvatskih mučenika na Udbini. Nakon višegodišnje gradnje, ta ljepotica u bijelom je konačno dogotovljena, a postala je simbolom hrvatskog jedinstva i zahvalnosti svim hrvatskim mučenicima kroz povijest do današnjih dana. Svoj doprinos izgradnje crkve dali su i brojni Hrvati iz Njemačke i svijeta, na čemu im velika hvala!

Valja podsjetiti na još jedan veliki događaj u domovinskoj Crkvi, beatifikaciju Drinskih mučenika s. M. Jule Ivanišević, s. M. Berchmane Leidenix, s. M. Krizine Bojanc, s. M. Antonije Fabjan i s. M. Bernadete Bana, koja će se održati u Sarajevu 24. rujna. I dok očekujemo Papu u Njemačkoj od 22. do 25. rujna, svi smo uspješni i radostan nastavak školskih i radnih obveza. **Urednik**

Iz delegatove Poruke

Mala Gospa i velike žene

Drage sestre i braćo!

Dana 8. rujna Crkva slavi Rođenje Blažene Djevice Marije ili kako naš narod kaže Malu Gospu. Iako u našoj Crkvi ne slavimo rođenane svetaca, nego dan njihove prirodne ili mučeničke smrti, kod Marije Crkva čini iznimku i slavi i dan njezina rođenja, upravo stoga što je Marija posebna i jedinstvena u povijesti spasenja. Dan Marijina rođenja naša Crkva proglašava blagdanom, jer je Marija prva i najizvršnija od svih svetaca.

Marija je velika ne samo u svojoj otkupiteljskoj ulozi u povijesti spasenja, nego i u svojoj poniznosti. Kroz stoljeća Marija je uzor i poticaj svim vjernicima, napose ženama i majkama koje se njoj rado utječu. Blažena Djevica uzorom je poniznosti i poslušnosti bezbrojnim svecima i sveticama, ali i mnogim velikim ženama kako u Crkvi uopće tako i u kršćanskoj, katoličkoj povijesti našeg naroda. Spomenimo primjerice hrvatsku kraljicu Jelenu čiji grob je u Solinu, bosansku kraljicu Katarinu Kotromanić, r. Kosača.

Rođena je u Blagaju kod Mostara, a grob joj je u crkvi Santa Maria in Aracoeli u Rimu kamo je pobjegla od Turaka. Za nas ovdje u Njemačkoj važna je još jedna velika hrvatska žena također od plemena Kotromanić, Marija od Bosne. Marija je bila sestra bosanskog kralja Stjepana II. Kotromanića, koja je kratko nakon 1340. godine, zajedno sa Stjepanovom kćerkom Elizabetom otišla na ugarski kraljevski dvor u Budim. Tamo je upoznala njemačkog grofa Ulricha V. od Helfensteina s kojim se vjenčala. Majka je devetero djece. Svojom molitvom, postavljanjem i blagoslovom spomen ploče u Helfensteinu kod Geislingena mi Hrvati spomenut ćemo se naše velike hrvatske žene, Marije od Bosne. Učinit ćemo to 1. listopada na obiteljskom hodočašću Hrvata iz biskupije Rottenburg-Stuttgart. Početak hodočašća „Putovima Marije od Bosne“ je u 10 sati na ruševinama dvorca Helfensteina iznad Geislingen/Steige.

Dobro došli!

Vlč. Ivica Komadina, delegat

MADRID

Ne bojte se svijeta!

Više od dva milijuna vjernika sudjelovalo je na završnom misnom slavlju u nedjelju 21. kolovoza.

Ni velike vrućine koje su pogodile španjolsku prijestolnicu Madrid, niti nevrijeme koje ih je okupalo u subotu 20. kolovoza, nije spriječilo papu Benedikta XVI. i više od milijun i pol mladih da svijetu ponovno pošalju snažnu sliku katoličke mladosti, veselja, molitve i sabranosti. Mladi pristigli iz 193 zemlje svijeta, sa svih pet kontinenata, hrabro su podnosili žegu vrućih madridskih dana, te željno iščekivali večeri koje su provodili u molitvi i međusobnome druženju. Njihovom se 26. po redu susretu od 18. do 21. kolovoza pridružio i Sveti Otac. Više od dva milijuna vjernika sudjelovalo je na završnom misnom slavlju u nedjelju, milijun i pol mladih uz snažan pljusak izdržalo je na bdjenju u subotu, mir i sabranost više od pola milijuna mladih na križnome putu u petak, ali i oduševljeno pjevanje u četvrtak na svečanosti dobrodošlice Papi, sigurno će se još dugo pamtit i o njima će se govoriti. No, još će se više govoriti – a trebalo bi se još više i sjećati – onoga što je mladima i preko mladih katolika papa Benedikt XVI. poručio svijetu.

Najvažnija slavlja Svjetskoga dana mladih

A na Svjetskome danu mladih najvažnija su bila upravo ona slavlja koja je predvodio Papa. U četverodnevnom boravku istaknule su se svečanost dobrodošlice mladih u središtu Madrida, Papin posjet samostanu Escorialu gdje se susreo s mladim sveučilišnim nastavnicima i mladim redovnicama, kao i posjet institutu svetoga Josipa gdje je pozdravio mlade osobe s fizičkim i intelektualnim poteškoćama, pobožnost Križnoga puta, večernje molitveno bdjenje i završno misno slavlje s mladima iz cijeloga svijeta u nedjelju 21. kolovoza u zračnoj luci Barajas. Među politički najvažnijim događajima bili su Papin susret sa španjolskim kraljevskim parom, kraljem Juanom Carlosom i kraljicom Sofijom u kraljevskoj palači Zarzuela, te s pred-

sjednikom Vlade Joseom Luisom Rodríguezom Zapaterom u Apostolskoj nuncijaturi.

Smještaj i gostoljubivost

Mlade hodočasnike iz cijeloga svijeta – službeno je bilo prijavljeno oko pola milijuna, a u Madridu se „zateklo“ njih milijun i pol – domaćini su smjestili u velikim sportskim centrima, dvoranama, školama i pastoralnim i župnim centrima. Španjolsku gostoljubivost „iz prve ruke“ osjetili su

Zračna luka u Madridu uoči bdjenja mladih s Papom 20. kolovoza

oni mladi hodočasnici koje su ugostile 4.750 madridske obitelji u svojim stanovima ili kućama. Brojka tih sretnika popela se na gotovo 15.000! Vjernici su pak molitvenim lancem – koji je trajao 121 sat – duhovno pratili susret, ali i molili za nova duhovna zvanja među mladima. Pozivu na molitvu odazvalo se više od 300 župnih zajednica iz 40 biskupija po cijelome svijetu. A svoja im je vrata za molitvu kroz cijelo to vrijeme otvorila kapelica u madridskom sjemeništu.

Papa u „parku ispovijedi“

Mladim je hodočasnici iz cijeloga svijeta u parku Buen Retiro na raspolaganju bilo 200 ispovjedaonica bijelog, „futurističkog izgleda“, prenio je austrijski Kathpress iz pera dopisnice Kerstin Kotterba. Bijeli ispovjednički prenosivi stolci izgledali su poput jedra, a od drva i plastike izradio ih je jedan stolar iz Avile, grada svete Terezije. Prema Kotterbinim riječima, u cijelom se parku – zelenoj oa-

zi u središtu Madrida – osjećalo ozračje mira i povjerenja kao da se mladi i ispovjednici poznaju već godina. Po prvi puta na Svjetskome danu mladih, sam je papa Benedikt XVI. ispovjedio troje mladih u subotu 20. kolovoza prije podne. Oni su izabrani među dragovoljcima, istaknuo je o. Federico Lombardi, a ispovijedali su se na njemačkom, francuskom i talijanskom.

Španjolska ima katoličku dušu

Nakon četiri dana, papa Benedikt XVI. i njegovi španjolski domaćini, među njima madridski nadbiskup kardinal Antonio María Rouco Varela i kraljevski par – kralj Juan Carlos i kraljica Sofija – ponovno su se našli u zračnoj luci Barajas u Madridu, ovaj puta na svečanosti ispraćaja. U svom je oproštajnom govoru Sveti Otac španjolskome kralju poručio da moli za nezaposlene i za mlade, za sve Španjolce. Izrazio je svoje uvjerenje da će mladi španjolski katolici učiniti sve kako bi se njihova zemlja suočila s izazovima u kojima se nalazi. Svjetski susret mladih u zemlji „duboke i katoličke duše“ temelj je za nadu, da će Katolička Crkva i dalje ostati mlada i puna života „premda mora nadići i teške prilike“. Istodobno je Benedikt XVI. pozvao na daljnje napore za jedinstvo čovječanstva. „Mogli smo doživjeti, kako Kristova milost ruši zidove i briše granice što ih je među narodima i naraštajima prouzročio grijeh“, istaknuo je Sveti Otac prije svoga povratka u Rim, a potom u Castel Gandolfo.

Nema vjere bez Crkve

Premda je završno misno slavlje 21. kolovoza bilo veličanstveno, u zračnoj luci znakovita imena – „Cuatro Vientos“ – „četiri vjetra“ nije bilo ni daška vjetra, a vrućina gotovo neizdrživa. No, dva milijuna vjernika slavilo je dostojanstveno, slušajući pobožno i oduševljeno poziv što ga je Papa uputio mladima: živite svoju vjeru u zajedništvu s Crkvom. Na kraju mise, uz molitvu Anđeoskog pozdravljenja, mladima je Papa poručio: „Dragi prijatelji, sada ćete se vratiti u

Nastavak na str. 24

Mučeničku Crkvu krune blaženstvom

U Hrvatskoj je prvi put na državnoj razini obilježen Europski spomendan na žrtve svih totalitarnih i autoritarnih režima.

Crkva u Hrvata priprema se za svečani čin beatifikacije Drinskih mučenika 24. rujna u Sarajevu. Misa proglašenja blaženim pet sestara Kćeri Božje ljubavi bit će u Olimpijskoj dvorani Juan Antonio Samaranch na Olimpijskom kompleksu Zetra (Koševska dolina) u Sarajevu. Misu beatifikacije u 11 sati predslavit će Papin izaslanik kardinal Angelo Amato, prefekt Kongregacije za proglašenje svetih. Drinske mučenice su redovnice, dakle pet časni sestara, iz Družbe Kćeri Božje ljubavi. Među njima su: s. Julia Ivanišević - Hrvatica, s. Berchmana Leidenix - Austrijanka, s. Krizina Bojanc - Slovenka, s. Antonija Fabjan - Slovenka, i s. Bernardeta Banja - Hrvatica, porijeklom Mađarica. Sestre su 11. prosinca 1941., kad su ih četnici uhvatili, povelj preko Romanije u Goražde, gledale kako gori samostan, trpjele su predbacivanja, uvrede i teška ispitivanja. Njihova molitva i strpljiv hod i pješačenje više od 60 kilometara pod četničkom torturom završio je mučeništvom u hladnoj rijeci Drini.

Velika Gospa okupila stotine tisuća hodočasnika

Diljem domovine proslavljena je svetkovina Velike Gospe koja je okupila više stotina tisuća vjernika. Posebna svečanost bila je u Sinju, gdje je proslava povezana s kulturnim događajem Sinjske alke. Više od stotine tisuća vjernika sudjelovalo je u središnjem slavlju na svetkovinu Velike Gospe u sinjskom svetištu. Misna slavlja u devetodnevnju pripravi slavlja su na Mariji Bistrici, Trsatu, Vrpolu, Aljmašu, Remetama, Širokom Brijegu, Posušju, Krasnom i drugim marijanskim svetišlima diljem domovine. U većini svetišta slavlja su predvodili mjесni ordinariji, a u propovijedi su isticali Marijinu svetost i Bogu odanost kao putokaz današnjem čovjeku u suvremenom svijetu.

U Hrvatskoj je prvi put na državnoj razini obilježen Europski spomendan na žrtve svih totalitarnih i autoritarnih režima koji je utemeljen Rezolucijom Europskog parlamenta. Obilježen je već treću godinu za redom u Dubrovniku. Među inima u dvorani Ivana Pav-

la II. u organizaciji Udruga Daksa 1944./45. godine u utorak, 23. kolovoza održana je javna tribina na kojoj su govorili dr. Ivo Banac i ministar unutarnjih poslova Republike Hrvatske Tomislav Karamarko, a nazočio je i dubrovački biskup mons. Mate Uzinić. Samo u Hrvatskoj je do sada otkrivena

svetišta u tom podpapučkom mjestu. Godina se Gospe Voćinske održava se pod geslom „Evo ti majke“. Euharistijsko slavlje, na kojem se okupilo 30.000 hodočasnika, od kojih su mnogi došli pješice, predvodio je vrhbosanski nadbiskup kardinal Vinko Puljić u koncelecijaciji s domaćim biskupom

Snimka: IKA

U Voćinu je 21. kolovoza održano središnje slavlje Godine Gospe voćinske

731 lokacija sa žrtvama, a smatra se da se u grobnim jamama nalaze posmrtni ostaci oko 90.000 ljudi, većinom Hrvata. Obavljene su 82 ekshumacije u kojima su pronađene kosti oko 1900 osoba. Podneseno je svega pet kaznenih prijava. Sisački biskup Vlado Košić na Dan sjećanja na žrtve totalitarnih i autoritarnih režima 20. stoljeća slavio je misu u sisačkoj katedrali.

Napokon javno o komunističkom totalitarizmu

U povodu 20. obljetnice osnutka i djelovanja Vojne policije i Dana sjećanja na žrtve svih totalitarnih i autoritarnih režima, misno slavlje je u crkvi Svete Mati Slobode na Jarunu u Zagrebu predvodio vojni ordinarij Juraj Jezerinac.

U Voćinu, marijanskom svetištu Požeške biskupije, 21. kolovoza, održano je središnje slavlje Godine Gospe voćinske koja je proglašena prigodom ponovne izgradnje i posvete crkve i

Antunom Škvorčevićem, dakovačko-osječkim nadbiskupom i predsjednikom Hrvatske biskupske konferencije Marinom Srakićem, riječkim nadbiskupom Ivanom Devčićem, beogradskim nadbiskupom Stanislavom Hočevarem, subotičkim biskupom Ivanom Penzešom, pečuškim biskupom Györgyem Udvardijem, vojnim ordinarijem Jurajom Jezerincem, porečkim i pulskim biskupom Ivanom Milovanom, gospičko-senjskim biskupom Milom Bogovićem, varaždinskim biskupom Josipom Mrzljakom, križevačkim vladikom Nikolom Kekićem, bjelovarsko-križevačkim biskupom Vjekoslavom Huzjakom, vojnim ordinarijem u BiH Tomom Vuksićem, dakovačko-osječkim pomoćnim biskupom Đurom Hranićem i delegatima srijemskog, dubrovačkog, mostarsko-duvanjskog biskupa te slavonskog episkopa Save Jurića.

Hrvatski Caritas poslao je 746.500 kuna pomoći gladnom stanovništvu Kenije koje trpi posljedice katastrofalne suše.

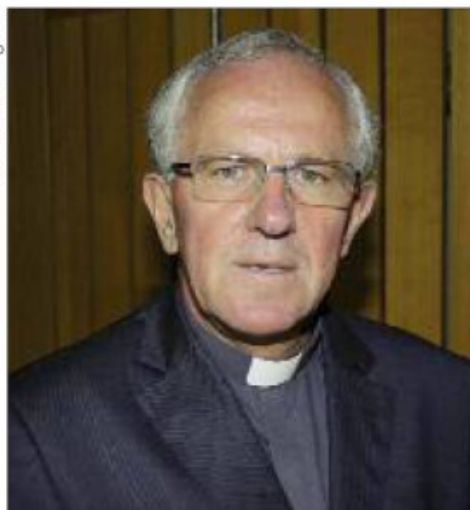
A.O.

RAZGOVOR S MONS. DR. PEROM SUDAROM, POMOĆNIM SARAJEVSKIM BISKUPOM I PREDSEDNIKOM VIJEĆA HRVATSKE BISKUPSKE KONFERENCIJE I BISKUPSKE KONFERENCIJE BOSNE I HERCEGOVINE ZA HRVATSKU INOZEMNU PASTVU

Hrvatska inozemna pastva je pozitivna i blagoslovljena stvarnost

Mons. Pero Sudar rođen je prije 60 godina kao deveto i najmlađe dijete u obitelji Ante i Anđelke r. Ivanko u Barama, župa Solakova Kula. Školu je pohađao u Jaseniku, Seonici, Zagrebu, Dubrovniku, Sarajevu i Rimu. Zareden je za svećenika u Sarajevu 1977. godine i skoro je sve vrijeme proveo u Sarajevu obavljajući službe: sudskog vikara, profesora i dekana na Teologiji, rektora u Bogoslovnom sjemeništu i već 18 godina pomoćnog biskupa i promicatelja Katoličkih škola za Europu. Mons. Sudar je u razgovoru za Živu zajednicu posebno govorio o važnosti Hrvatske inozemne pastve.

Snimio: A. Polegubić

Žz: Nedavno ste imenovani predsjednikom Vijeća za hrvatsku inozemnu pastvu. I u prijašnjem vremenu ste obnašali tu službu?

Mons. Sudar: Iako sam zbog važnosti ovoga Vijeća smatrao i predlagao da bi za njegova predsjednika bio imenovan netko od nadbiskupa ili čak kardinala, ja sam i po drugi put rado prihvatio na ovaj način biti uključen u Hrvatsku inozemnu pastvu. Naime, uvjeren sam da je to višestruko vrlo važna sastavnica opće i naše domovinske Crkve, ali i naroda. Upravo zbog toga i sve složenijih uvjeta u kojima djeluje naša inozemna pastva, bilo bi potrebno posvetiti joj svu moguću pozornost i potporu domovinske Crkve.

Inozemna pastva čimbenik hrvatskoga zajedništva

Žz: Hoćete pojasniti, koja je uloga toga Vijeća?

Mons. Sudar: Prvenstvena uloga Vijeća je koordinirati rad delegata, a preko njih poticati i hrabriti zauzetost pastoralnih djelatnika u pojedinim zemljama i kontinentima u i na kojima djeluju naše hrvatske katoličke župe i misije. Jasno, Vijeće je i trajna veza i

izraz povezanosti naših misija i domovinske Crkve. Ono ima biti od pomoći ravnateljstvu inozemne pastve i njegovu uredu u sve težoj i zatjevnijoj zadaći traženja, namještanja i praćenja pastoralnih djelatnika u inozemnoj pastvi. Valja istaknuti da je temeljna zadaća i Vijeća i Ureda ravnatelja tijesno surađivati s nadležnim crkvenim strukturama mjesnih i krajevnih Crkava na području čije jurisdikcije djeluju hrvatske katoličke župe i misije.

Žz: Vijeće je zajedničko tijelo Hrvatske biskupske konferencije i Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine jer se u našim misijama i zajednicama u inozemstvu okupljaju podjednako Hrvati i iz Hrvatske i Bosne i Hercegovine. Čemu se daje posebna važnost u djelovanju domovinske Crkve prema Hrvatima u inozemstvu?

Mons. Sudar: Činjenica da jedinstvenu Hrvatsku inozemnu pastvu čine Hrvati katolici ne samo iz Republike Hrvatske i Bosne i Hercegovine nego i iz drugih područja i zemalja predstavlja dodatni izazov i priliku. Desetljećima je Hrvatska inozemna pastva bila čimbenik hrvatskoga zajedništva i čuvar vrednota koje su u Domovini bile suspektne i zabranjene. Bilo bi znak pogubne nezrelosti i nenadok-

nadivi gubitak, ako bi sloboda u Domovini, kojoj je naše iseljništvo dalo neprocjenjiv doprinos, na bilo koji način naštetila zajedništvu iseljenih Hrvata i njihovoj privrženosti hrvatskim katoličkim župama i misijama i očuvanju njihova hrvatskog identiteta. Tu nam ekstremni stavovi s jedne i pomankanje osjećaja i osjetljivosti s druge strane nisu od koristi. Naprotiv! Zajedničkim Vijećem za inozemnu pastvu Hrvatska Biskupska konferencija i Biskupska konferencija Bosne i Hercegovine potvrđuju posve logičnu, na žalost, još nedovoljno prihvaćenu i življenu, činjenicu jedinstva hrvatskoga naroda i crkvenoga zajedništva u njemu koje i u Domovini ide iznad i preko granica država u kojima hrvatski narod živi. Životno je opasna uskoča duha i kratkoća pogleda zbog kojih kao narod ne uspijevamo shvatiti da, u datim geopolitičkim okolnostima, za nas Hrvate nije samo po sebi opasnost niti osiromašnje u tome što kao narod živimo u dvije države i „posijani“ po svijetu. To bi, uz više mudrosti i hrabrosti, mogla postati naša prilika i u duhovnom i materijalnome smislu! Hrvatska inozemna pastva, kao i kod svih drugih raseljenih naroda, nastala je kao odgovor na pastoralne, ali i socijalne potrebe iseljenika. Crkva je pozvana biti uz čovjeka u svim stanjima i

okolnostima u kojima se nađe. Čovjeku je potrebna dodatna pomoć i blizina Crkve kada je, iz bilo kojih razloga, prisiljen ostaviti dom i Domovinu jer čovjek u pokretu je dodatno duhovno izložen i ranjiv. Većina Hrvata katolika nije svoju Domovinu napuštala planski nego stihijski jer su, gotovo u načelu, bili gonjeni nekom vrstom više sile ili prisile. Domovinskoj Crkvi je od početka bilo važno da se njezini članovi duhovno ne „izgube“ u novim krajevima i okolnostima u kojima su se našli. I zato su njezini službenici, najprije spontano i samoinicijativno, a kasnije organizirani pošli za iseljenicima. Poslanje Crkve jest čovjek u njegovoj punini, ali prioritet je njegovo duhovno i duševno zdravlje, vjera koju živi kroz pripadnost Kristu i njegovoj Crkvi.

Manjak zvanja – velika briga cijele Crkve

Žz: Kad je govor o djelovanju hrvatskih katoličkih misija, nije moguće zaobići gorući problem visoke starosne dobi svećenika. Kako učinkovito pristupiti tom sve aktualnijem problemu?

Mons. Sudar: Sve manji broj duhovnih zvanja je velika briga cijele Katoličke Crkve, a napose u zemljama zapadne civilizacije. Ostaje nada da će Crkva, slijedeći poticaje Duha, naći načina i smoci hrabrosti odgovoriti i na taj izazov koji je izravna posljedica poimanja i vrednovanja života, ali i napasti ostati u preživjelom utvrđama. Netko će se upitati, trebaju li svećenici župama i mjesnim Crkvama, ako ih same ne daju. Ja mislim da trebaju, i to više nego onima koje ih daju, kao što liječnika treba više bolesan nego zdrav čovjek. Kada je riječ o potrebi pastoralnog zbrinjavanja hrvatskih katoličkih župa i misija u inozemstvu, bit će potreban dodatni napor da bi se na svim razinama što je moguće bolje shvatila i prihvatila njihova važnost za Crkvu i hrvatski narod. K tome, potrebno je naše župe i misije predstaviti i prihvatiti kao moralnu obvezu biskupija i redovničkih zajednica u domovinskoj Crkvi. Ne bi, naime, iz puno razloga, bilo ni pravično ni crkveno olako ostavljati bez svećenika zajednice u koje su pojednane biskupije ili redovničke zajednice desetljećima namještale svoje svećenike. Istina, ne može dati, tko nema. Ali sam uvjeren da naše župe i misije u inozemstvu ne bi smjele biti

prve koje će, zbog pomanjkanje svećenika u Domovini, naši biskupi i redovnički poglavari ostavljati bez svećenika. Mislim da će se upravo tu pokazati ili pak zakazati kako autentičnost duha i crkvene širine tako i konkretna, a ne samo deklarativna, briga za narod u cjelini.

Žz: Dok druge Crkve sustavno pristupaju problemu iseljenika i useljenika stvarajući pritom koncepcije i smjernice, domovinskoj se Crkvi predbacuje da nedovoljno učinkovito radi na tom području?

Mons. Sudar: Mi smo kao narod skloni stihiskom i „spontanome“ djelovanju. Više se oslanjamo na srce nego na razum, više na improvizaciju nego na sustav. To vrijedi i za djelovanje naše Crkve. Ali, ne bih iz toga odmah izvodio zaključak da je domovinskoj Crkvi manje stalo do stanja duha i pastoralne skrbi za naše ljude u inozemstvu. A i o učinkovitosti bi se dalo razgovarati. Nisam baš siguran da je pastoralno stanje iseljenika i većih i moćnijih Crkava puno bolje nego naših. Istina, to treba, prije svega, zahvaliti našim iseljenicima i njihovim pastoralnim djelatnicima! Međutim, Vi ste u pravu kada je riječ o nastojanju

Zajedničkim Vijećem za inozemnu pastvu HBK i BK BiH potvrđuju posve logičnu, na žalost, još nedovoljno prihvaćenu i življenu, činjenicu jedinstva hrvatskoga naroda i crkvenoga zajedništva u njemu koje i u Domovini ide iznad i preko granica država u kojima hrvatski narod živi.

ma i zauzetosti Crkva u pojedinim zemljama oko uključivanja useljenika. Tu jednostavno nije moguće povlačiti paralele jer su polazišne točke, uvjeti i mogućnosti posve različiti. Međutim, ne bi smjeli biti različiti ciljevi. Crkvi posvuda i u svim okolnostima duhovno dobro čovjeka i njegova okrenutost k Bogu trebaju biti temeljni cilj i mjerilo svih njezinih nastojanja.

Žz: Umjesto povratka naših ljudi u domovinu, koji se uvelike očekivao, zamjetno je da je veliki broj naših umirovljenika i starijih ljudi ostao živ-

jeti u Njemačkoj i drugim zemljama. To je nešto na što nisu računali ni u ovdašnjoj Crkvi ni u društvu. Kako pomoći tim ljudima, ali i svima drugima, da osjete kako nisu prepušteni sami sebi?

Mons. Sudar: Već sam spomenuo nastojanje domovinske Crkve da, dok god joj to bude moguće, provida pastoralne djelatnike za već uspostavljene hrvatske župe i misije u inozemstvu. Napose one u kojima se naši ljudi okupljaju i žive svoju vjeru na hrvatski način. Međutim, te misije i župe ne bi smjele biti niti trebale živjeti kao otoci u moru mjesne Crkve na čijem području se nalaze. Kao što ne bi bilo normalno da netko cio svoj radni vijek provede u jednoj sredini bez uspostavljanja ljudskih veza s ljudima među koje je došao, tako ne bi bilo u katoličkome duhu živjeti na području jedne župe, a u njezin život ne biti, na svoj način, uključen. Ta uključenost bi trebala dati osjećaj katoličke pripadnosti, ali i duhovne ukorijenjenosti.

Bolje uključjenje u mjesnu i krajevnu Crkvu

Žz: U inozemstvu je stasao jedan posve novi hrvatski naraštaj. Za razliku od njihovih roditelja, djedova i baka, koji su ovamo došli „trbuhom za kruhom“, oni su sve uspješniji na raznim područjima života i djelovanja. Što činiti i kako djelovati kako bi ti ljudi ostali povezani sa svojom Crkvom i svojim nacionalnim tkivom?

Mons. Sudar: Nadovezujem se na ono što sam rekao u odgovoru na prethodno pitanje. Uključenost u život hrvatskih župa i misija ne bi našim ljudima smjelo biti zaprekom za sudjelovanje u životu domaćih župa, to jest onih na čijem području Hrvati katolici stanuju. Bilo bi porazno, ako bi se naši ljudi, čuvajući obilježja svog narodnoga identiteta, bolje uključivali u društvo u kojemu žive nego u mjesnu i krajevnu Crkvu u kojoj žive svoju vjeru, ne odričući se njezinih hrvatskih „obilježja“, koja njeguju kroz svoju pripadnost hrvatskim katoličkim misijama. Da pokušam pojasniti. Hrvatske katoličke župe i misije nisu osnivane s ciljem da bi se iseljenici Hrvati katolici što sporije uključili u strukture mjesnih Crkava svoga novog kraja. Naprotiv, one su osnivane da bi se oni uključili čim prije i što bolje! Vjerovalo se i pokazalo da su

Nastavak na str. 21

KÖLN

Završna proslava 50. obljetnice misije

Nedavno je održano slavlje u prigodi završene proslave 50. obljetnice HKM Köln, kada se ujedno oprostio i višegodišnji voditelj misije fra Branko Brnas.

Slavlje u prigodi završene proslave 50. obljetnice Hrvatske katoličke misije (HKM) Köln organizirano je u subotu 9. i nedjelju 10. srpnja, kada se ujedno oprostio i višegodišnji voditelj misije fra Branko Brnas, član Franjevačke provincije Presvetoga Otkupitelja sa sjedištem u Splitu. Svečano misno slavlje u punoj Minoritenkirche u središtu Kölna, u kojoj se Hrvati iz te misije okupljaju na središnje nedjeljno misno slavlje, u nedjelju 10. srpnja, predvodio je zagrebački nadbiskup kardinal Josip Bozanić u zajedništvu s ravnateljem

Za vrijeme svečanog koncelebriranog misnog slavlja

Misno slavlje uveličala je klapa „Croatia“ iz HKM München

dušobrižništva za Hrvate u inozemstvu fra Josipom Bebićem, voditeljem misije o. Brnasom, vicepostulatorom kauze za proglašenje blaženim sluge Božjega oca Ante Antića u Zagrebu, a koji je zadnjih mjeseci pomagao u misiji – fra Antom Babićem, dušobrižnikom u misiji koji uskoro odlazi na mjesto dušobrižnika u Frankfurt na Majni fra Markom Domazetom Lošom, kardinalovim tajnikom vlč. Željkom Faltakom i fra Josipom Sučićem iz Zagreba. Valja istaknuti kako su u toj crkvi grobovi bl. Ivana Duns Scota i bl. Adolpha Kolpinga te reljef hrvatskoga blaženika Alojzija Stepinca.

Prigoda obnove krsnog saveza

Na početku mise od sakristije središtem crkve do oltara je formiran ophod. Zamjetan je bio veći broj dje-

ce, mladih i odraslih u hrvatskim narodnim nošnjama. Misnom slavlju pribivali su i veleposlanik R. Hrvatske iz Berlina dr. Miro Kovač i generalni konzul Generalnog konzulata R. Hrvatske iz Düsseldorfa Vjekoslav Križanec. Oca kardinala i sve okupljene na početku je pozdravio o. Brnas pritom kazavši: „Dok zahvaljujemo Nebeskom Ocu za 50. ljeta katoličke i hrvatske nazočnosti u gradu Kölnu i okolici, molimo da, snagom Božje riječi i kruha, raste naša vjerna svijest i odgovornost. Nek ova obljetnica bude prigoda obnoviti naš krsni savez s Bogom i očitovanja koliko volimo Crkvu koja nas je po tom savezu uvela u život, u život naših otaca“, kazao je o. Brnas dodavši kako kardinal dolazi iz Zagreba, glavnog i slavnog grada Lijepe naše u kojem u prvostolnici počivaju zemni ostaci bl. kardinala Alojzija Stepinca. „Njegov lik

krasi i ovu crkvu, a vodom svetom poskropiše ga kardinali Joachim Meisner i Vinko Puljić. Na žalost i nakon pedeset godina još uvijek putujemo – odlazimo i dolazimo. Stariji sve više tamo, mlađi samo poneki, a velika većina ostat će zauvijek tu gdje jesmo.“

Kardinal Bozanić je u uvodnoj riječi svima uputio pozdrav i čestitku za 50. obljetnicu misije. Čestitku u tom povodu uputio je i o. Brnasu, a s njim, kako je kazao, i svim misionarima svećenicima franjevcima koji su djelovali u toj misiji.

Kardinalovo priznanje Hrvatima u inozemstvu

„Dočekali smo i stvaranje hrvatske države. Znano mi je što ste sve vi u tim teškim godinama rata ovdje činili. Možemo reći da su i oni u domovini i Hrvati u inozemstvu ugradili sebe na ovaj ili onaj način upravo u to novo što se tada gradilo, u svoju domovinu koju su sanjali i raznim pomoćima i inicijativama i interventima. Sve je to na neki način sada iza nas. Sve je to ugrađeno i u život ove hrvatske katoličke misije. Ja kao zagrebački nadbiskup i kardinal želim zahvaliti, draga braćo i sestre, vama i odati vam priznanje za sve ono što ste vi ugradili u državu Hrvatsku i hrvatsku slobodu. Jesmo li prebrzo nešto zaboravili? Prihvaćamo li olako nešto što nije naše i što nam se nudi kao nova prilika za našu budućnost? Sve nam to dolazi na pamet, a s druge strane postavlja se pitanje, jesmo li postali i malodušni, nismo li počeli u nešto i sumnjati. Nis-

mo li pritisnutiji raznim prozivanjima iz vana, raznim optužbama i pritužbama? Ne nalazmo li se koji put u situaciji da nas netko želi uvjeriti u nešto što duboko osjećamo da to nije naše i da ne pripada našem biću", kazao je kardinal podsjetivši na nedavni pohod pape Benedikta XVI. Hrvatskoj, na taj, kako je kazao, svijetli događaj, koji je ponovno zasjaao na hrvatskom nebu. „Papa je došao da zajedno s nama moli i zajedno sluša Božju riječ i da nas ohrabri i da nam ukaže na ono dobro što kao svoju baštinu nosi hrvatski narod i Katolička Crkva u tom narodu", kazao je kardinal u propovijedi.

„Riječ je Božja oblikovala hrvatski narod“

Na kraju misnog slavlja ravnatelj fra Josip Bebić je kazao: „Ako netko želi osjetiti kako kuca hrvatsko katoličko srce, mora doći na misu i slavlje među iseljene Hrvate gdje u tu-

časnim sestrama i pastoralnim suradnicama i suradnicima.

Važnost održanja hrvatskog identiteta

U ime Franjevačke provincije Presvetoga Otkupitelja, koje svećenici skrbe u toj misiji, te u ime provincijala dr. fra Željka Tolića, prigodnu je riječ uputio o. Babić. Prigodnu riječ uputio je i veleposlanik dr. Kovač. Kardinal Bozanić je na kraju zahvalu uputio franjevcima Provincije iz Splita koji su djelovali i djeluju u toj misiji, kao i drugim misijama i zajednicama u Njemačkoj i u svijetu, a mladima je poručio neka budu ponosni na zemlju u kojoj žive, ali i na onu iz koju potječu. Na kraju misnog slavlja pjevana je zahvalna pjesma „Te Deum“ te himna Lijepa naša. Misno slavlje uveličala je klapa „Croatia“ HKM München, koju je o. Brnas osnovao 12. rujna 1989., a danas je vodi Andrija

Na početku mise prigodnu riječ uputio je o. Brnas koji se oprostio od misije

HKM Köln broji oko 14.000 Hrvata katolika. Misija uz područje grada Kölna obuhvaća još i područje Leverkusena i Bonna te područje grada Bergheima, koje je ranije pripadalo HKM Neuss. Pastoralno-duhovna skrb na području misije povjerena je Franjevačkoj provinciji Presevetoga Otkupitelja u Splitu. Prvi voditelj bio je fra Krsto Šušnjara, a misija je tada obuh-

Misno slavlje predvodio je i propovijedao kardinal Josip Bozanić

đem svijetu na svom hrvatskom jeziku još gorljivije svjedoče svoju vjeru u Krista Rasketoga i Uskrsloga. Hrvatske katoličke misije i zajednice u inozemstvu spadaju u najveće hrvatske dragocjenosti. Nije tajna da je riječ Božja stoljećima oblikovala cijeli naš narod u jednu veliku zajednicu, a u inozemnim misijama sačuvala je hrvatski jezik, hrvatsku baštinu i kulturu i izrađivala posebno katoličku vjeru", kazao je potaknuvši okupljene neka i dalje to njeguju i razvijaju. Ujedno je zahvalio i njemačkim crkvenim i državnim vlastima na gostoprimitstvu. „Zahvalnost upućujem i voditelju misije o. Brnasu koji se oprašta od ove zajednice, ali i pastoralnog djelovanja u Njemačkoj. Fra Branko je djelovao u više hrvatskih zajednica u Njemačkoj: u Münchenu, Mettmannu, Düsseldorfu i sada i Kölnu. Zahvalio je i o. Domazetu Loši, kao i svim

Brkić, te misijski mješoviti zbor uz orguljsku pratnju Marka Bočeka. U večernjim satima kardinal Bozanić je s pratnjom posjetio samostan Steyler misionara u Sankt Augustinu kod Bonna, u kojem već 45 godina djeluju hrvatske milosrdnice na čelu s prijestolnicom s. Radoslavom Kevo.

Večer ranije, 9. srpnja, u dvorani župe sv. Mauricija u Kölnu, u kojoj su blizini i misijske prostorije, koje su u završnoj fazi obnove, za kardinala Bozanića i goste priređena je svečana večera. Kardinal je blagoslovio misijske prostorije koje su svečano otvorene 30. kolovoza ove godine. Prostorije i kapelicu, u kojoj će slaviti misu, blagoslovio je i otvorio kölnski pomoćni biskup mons. Heiner Koch, koji je na čelu Međunacionalnog katoličkog dušobrižništva u toj Nadbiskupiji. U asistenciji je bio i referent nakon Hans Gerd Grevelding.

vaćala cijelo područje kölnske nadbiskupije, od koje on dobiva dozvolu dušobrižništva za Hrvate u jesen 1960. godine. Tako je bilo sve do 1970. godine, kad je u Düsseldorfu osnovana Hrvatska katolička misija, već 1972. u Wuppertalu, a samo nakon dvije godine 1974. u Bonnu, zatim 1975. u Neussu, a potom 1977. u Mettmannu i 1988. u Wiehlu koja je 2002. dokinuta i dodijeljena dijelom Bonnu, a dijelom Leverkusenu. Nakon fra Krste Šušnjara (1960.–1978.) misiju je vodio fra Božo Ančić (1978.–1981.), potom fra Ante Anić (1981.–1986.), zatim fra Josip Bebić (1986.–1994.), fra Josip Lucić (1994.–2006.), a današnji voditelj misije fra Branko Brnas od 1. rujna 2006. do danas. U misiji kao dušobrižnik djeluje fra Marko Domazet Lošo, a kao pastoralna suradnica s. Dubravka Žuro. **Tekst i snimke: Adolf Polegubić**

NEU-ULM

Mala misija brojnih aktivnosti

Hrvatska katolička misija Neu-Ulm osnovana je 1988. godine, a broji oko 2000 vjernika.

Vjernici za vrijeme mise u crkvi Sv. Dionizija u Oberfalheimu u Nersingenu

Hrvatska katolička misija Neu-Ulm (Alte Landstr. 3, 89278 Nersingen, tel. i fax. 07308 7734) osnovana je 1988. godine, a broji oko 2000 vjernika.

Iz misijske povijesti

Krajem šezdesetih godina prošlog stoljeća dolaskom većeg broja radnika u Njemačku velik broj Hrvata katolika se zaustavio u malim mjestima bavarske, augsburške biskupije oko Neu-Ulma, jer je to od 1951. – 1991. bio američki garnizonski grad. Svetu misu je povremeno dolazio slaviti svećenik iz Ulma u Lauingenu i kasnije u Nersingenu, a u Burgau svećenik iz Augsburga. Kako se osjetila potreba redovitog pastoriziranja i dolaska većeg broja radnika, osnovana je 1988. treća misija u Straßu – Nersingenu u augsburškoj biskupiji za sjeverni dio, tj. regije Neu-Ulm, a njezin prvi misionar je bio vlč. Ivan Mlikota, svećenik Vrhbosanske nadbiskupije. Misijske prostorije postaju mjesto okupljanja ljudi. Počinje rad sa mladima, održava se vjeronauk za djecu, probe pjevanja i folklora. Posebnu ulogu je misija odigrala u vrijeme Domovinskog rata u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini. Dolaskom velikog broja izbjeglica udvostručio se broj vjernika tako da su se i aktivnosti u misiji i izvan nje povećale.

Prikupljanje pomoći za Domovinskog rata

Godine 1992. dolazi novi misionar vlč. dr. Mato Drlo, svećenik Vrhbosanske nadbiskupije i uvodi nedjeljnu misu u Neu-Ulmu i obnavlja također sv. misu u Burgau za dekanat Günzburg i tako ostaje naslov misije Neu-Ulm, a sjedište je bilo u Straßu koji se nalazi u sredini s jednakom udaljenošću do Neu-Ulma i Günzburga kao i Burgau, gdje je svećenik i stanovao. Uz skrb za pristigle izbjeglice organizirano je prikupljanje i slanje pomoći u hrani, odjeći, sanitetskom materijalu i lijekovima u ratom zahvaćene krajeve domovine. Nakon odlaska izbjeglica rad u misiji se nastavio nesmanjenim intenzitetom. Godine 2003. godine sjedište misije je prenešeno u Alte Landstr. 3, Oberfalheim – Nersingen u kojem je i danas.

Razne misijske aktivnosti

Iz misije Augsburg, u kojoj je djelovao od 1.12.2004. do 31.8.2008. 1.9.2008., dolazi u misiju Neu-Ulm dr. fra Ivan Leutar kojem su povjerena briga za Hrvate katolike u četiri dekanata: Neu-Ulm, Günzburg, Krumbach i Illertissen, regiju Neu-Ulm. Danas se u misiji okupljaju djeca i mladi na vjeronauk, ministranske susrete, probe pjevanja (veliki i mali zbor), lektorata i folklora, tu se vjernici prip-

remaju za sakramente, organiziraju se predavanja i slavlja. Već tradicionalno se organizira proslava Majčina dana i Nikolinja. Organiziraju se razna hodočašća, duhovne obnove, trodnevne i izleti za djecu i mlade. Zaštitnik misije je sv. Ivan Krstitelj. Misija Neu-Ulm broji oko 2000 vjernika i ima svoje misijsko vijeće. Sv. mise su svake nedjelje u 9.30 sati u Leibiu u crkvi Sv. Leonharda i u 11.15 sati u

Ministranti uljepšavaju misna slavlja

Neu-Ulmu u crkvi sv. Ivana Krstitelja te 1. i 3. nedjelje u mjesecu u Seniorenheimu u Burgau. Misija ima i svoju internetsku stranicu koja glasi: www.hkm-neu-ulm.webnode.com

Predstavljena knjiga o. Leutara

U petak 24. lipnja u misiji je svečano proslavljen njezin zaštitnik sv. Ivan Krstitelj. U crkvi Sv. Dionizija u Oberfalheimu u Nersingenu misno slavlje predvodio je o. Leutar. Tijekom misnog slavlja blagoslovljen je misijski barjak sv. Ivana Krstitelja.

Potom je u u župnoj dvorani u Oberfalheimu u Nersingenu predstavljena knjiga na njemačkom jeziku dr. fra Ivana Leutara, člana Hercegovačke franjevačke provincije Uznesenja Blažene Djevice Marije sa sjedištem u Mostaru, voditelja Hrvatske katoličke misije Novi Ulm, pod nazivom „Wiederentdeckung des 'Heiligen' am Beispiel des Wallfahrtsortes Medjugorje“ (Ponovno otkrivanje 'Svetoga' na

Za predstavljanja knjige (slijeva nadesno): Marijana Zovko, Nikolina Sušac, dr. o. Ivan Leutar, dr. Stipan Tadić i dr. s. Zdravka Leutar

primjeru hodočasničkog mjesta Medugorje). O knjizi koja broji 335 stranica, a koja je objavljena u izdanju Fromm Verlag u Njemačkoj, govorili su prof. dr. Stipan Tadić i prof. dr. s. Zdravka Leutar. „Religija i religioznost javljaju se unutar čovjekove povijesti kao iskonska ljudska težnja da na svom životnom putu pronađe 'još Nekoga', religijski rječnikom rečeno, da pronađe Boga. Zapravo je to pokušaj da se dade konačan i cjelovit odgovor na iskonsku i temeljnu čovjekovu težnju, njegovu egzistenciju i traženja da se na temelju vlastite imanentnosti, ograničenosti, konačnosti i uvjetovanosti 'dode' do Transcendentnoga, Bezgraničnoga, Nužnoga i Neuvjetovanoga Bića. Fra Ivan Leutar u svome je djelu 'ponovnoga otkrivanja svetoga' pitao, tj. anketirao, same hodočasnike i pritom u svojim interpretacijama i zaključcima maksimalno uvažio njihove

odgovore. Drugačiji pristup fenomenu hodočašća može dovesti do površnih, pa čak i krivih zaključaka. Hodočašća su, uz molitvu, svakako najveći izraz 'svete avanture' i tražiteljskoga u religiji. Fenomen religije i religioznosti, kako nam se nadaje u hodočasničkim pohodima svetim mjestima, nije samo obilježen vanjskim putovanjem u daleka svetišta i u sveta mjesta. U pravilu je to uvijek i 'put u nutrinu', a hodočasnici su uvijek, po svojoj motivaciji, i veliki (Bogo)tražitelji“, kazao je dr. Tadić dodavši kako je Medugorje kako u Crkvi tako i u svijetu, pa i u sociologiji religije, prepoznato kao mjesto molitve, tišine i mira. Dr. s. Zdravka Leutar je istaknula kako su hodočašća uvijek prigoda za vjernike i nevjernike za molitvu i žrtvu Bogu da se dobije odgovarajuća milost. „Autor se u svom istraživanju želio osvrnuti na hodočasničko mjesto Medugorje u koje sva-

kodnevno dolaze ljudi iz cijeloga svijeta. Cilj toga istraživanja bio je ispitati obilježja hodočasnika u Medugorje s obzirom na neka obilježja hodočasnika, religioznost hodočasnika, motive dolaska na hodočašće, značenje hodočašća u Medugorje za svakodnevni život hodočasnika te specifičnost hodočasničkog mjesta Medugorje“, kazala je dodavši kako je istraživanje provedeno u Medugorju u dva različita razdoblja. Prvo razdoblje je bilo početkom kolovoza, a drugo u listopadu 2001. Prvo razdoblje je puno frekventnije za hodočasničko mjesto, a drugo je mirnije. Cjelokupnom ispitivanju sudjelovalo 505 hodočasnika iz 33 zemlje. U uzorku je sudjelovalo 65 posto žena i 35 posto muškaraca. Moguće je konstatirati, istaknula je dr. s. Zdravka Leutar, da hodočasnici dolaze u Medugorje s duhovnim motivima i tamo dobivaju odgovore na svoja traženja. U zajedništvu slave sakramente i međusobno se potiču. Važnost prirode pogoduje duhovnom ozračju i vuče ih Stvoritelju svih stvari. Oni pronalaze u svemu tome mir i radost života koje želi sa sobom ponijeti u svakodnevnicu i to im daje snagu i sigurnost, istaknula je dr. s. Zdravka Leutar. Nekoliko je riječi kazao i autor knjige o. Leutar. Zahvalivši okupljenima na odazivu kao i predstavljacima knjige, istaknuo je kako Medugorje pokazuje sve motive hodočasničkog mjesta, u kojem je godišnje milijun i pol osoba. „Kako će se prema svemu tome odrediti Crkva, prepustimo to njezinu sudu.“ Podsjetio je kako je prema istraživanju svim anketiranim hodočasnicima na prvom mjestu najvažnija euharistija. U glazbenom dijelu nastupila je kantautorica duhovne glazbe iz Laupheima Marijana Zovko, a program je vodila prof. Nikolina Sušac. Na predstavljanju je bio i voditelj Hrvatske katoličke zajednice Ulm vlč. Ilija Krištić te hrvatske časne sestre Služavke Kristove iz Königsbrunn kod Augsburga.

Dr. fra Ivan Leutar je rođen 1970. godine u Mostaru. Teologiju je studirao u Makarskoj, Zagrebu i Grazu. Godine 1997. zaređen je za svećenika. Na Sveučilištu u Grazu 2004. doktorirao je iz područja teologije, a sadržaj u knjizi je predmet njegova doktorskog istraživanja. Autor je i drugih publikacija iz područja teologije, religiozne sociologije i socijalnog rada.

Tekst i snimke: Adolf Polegubić

Okupljeni za vrijeme predstavljanja knjige

Piše:
dr. Ivica
Žižić

Teologija doma

Bog je u svom spasenjskom djelu počeo od obitelji i onamo se vraćao.

U godini obitelji i povijesni pohod pape Benedikta XVI. našoj Domovini prigodom prvoga susreta hrvatskih katoličkih obitelji, u javnosti su se mogli čuti različiti pozivi za obnovu i zaštitu obitelji – svetišta Crkve, inicijative oko promicanja kulture života. U društvu obilježenim individualizmom, relativizmom, ideologijom napretka takav „tvrđ govori“ izazvao je sasvim oprečna mišljenja i reakcije – od prihvaćanja i odobravanja do potpunog odbacivanja. Tako se još jednom potvrdilo da pogled na obitelj nosi sa sobom pogled na svijet. Ono što je pak ostalo iza tog povijesnog susreta s Papom nije tek jedna lijepa uspomena koju valja spremati u osobni i kolektivni album sjećanja, već potreba da se u Crkvi neprestano razmisli, djeluje i razvija kućna teologija – teologija doma.

Dom kao okrilje života

Dom je mjesto gdje se uči darivati i biti darovan, biti s drugima i za druge, gdje se uči vjerovati i biti povjerljiv. Veličina doma je u kulturi vjere koja se u njemu začinje, rađa i razvija. Dom je simbol obiteljskog života i zajedništva. Odatle se gradi svijet povjerenja i izgrađuje svijet istinskih vrijednosti. Dom je mjesto gdje se primljeno povjerenje i ljubav utiskuje u sjećanje, u stavove i poglede na svijet. I onda kada čovjek napusti roditeljski dom radi studija, rada, života na nekim drugim mjestima, dom ostaje u njemu, jer je neizostavni i nezaboravni dio njegova bića. Beskućnik, naprotiv, nije samo osoba bez kuće, nego čovjek koji je nesrećom izgubljen za zajedništvo, za život, koji živi u pustoši odvojenosti od drugih... Zato mnogi, unatoč tomu što imaju kuću za stanovanje, nemaju dom za življenje. Zato mnogima dom nije svijet zajedništva nego „prenočište“. Uistinu, dom je mnogo više od prostora za življenje. On je svakodnevno životno žarište, uporišno mjesto na koje valja osloniti svoje biće, kamo se treba vratiti, jer se odande izniklo i pošlo u svijet. Pravi dom rađa ljude u

kulturi i vjeri, u vrijednostima i biva mjestom posredovanja života. Vrijednost doma ne da se svesti na niz ekonomskih i socijalnih motiva, iako su isti itekako važni u svijetu u kojem obitelji prijete razne nesigurnosti pa i ona materijalna. Dom je ipak mnogo više od ekonomskih vrijednosti. On je mjesto koje se gradi iz duhovnoga bogatstva ljubavi i predanja. Izgrađivati dom kao mjesto zajedništva i ljubavi, mogu oni ljudi otvoreni životu. Upravo otvorenost životu pretpostavka je istinskoj vjeri. A kada se život i vjera susretnu i prožmu, tada dom dobiva svoju duhovnu, teološku vrijednost. On biva prebivalištem svetoga.

Dom kao okrilje vjere

U životu vjere dom nije neka rubna stvarnost. Pogledamo li dublje u biblijsku povijest spasenja, osobitu u Novi zavjet, lako ćemo vidjeti da je dom neobično živo mjesto susreta u vjeri. Osim one osnovne činjenice da je Isus Krist Utjelovljena Riječ Božja

Za vjernike, ma gdje god bili, Crkva je dom u kojem se susreću s Kristom i s braćom u vjeri.

svoje prebivalište i veliki dio svojega ovozemaljskoga života proveo u domu i u obitelji, što je već u sebi najveća potvrda veličine obitelji i doma, podjednako je važno kako se Krist odnosio prema domu kao mjestu ljudskoga zajedništva i na koji je način svojom prisutnošću milosno prebivao u kućama. U Kafarnaumu Isus prvi put pohađa jednu kuću pogodenu bolešću Petrove punice (usp. Mk 1, 29–34), a zatim sjedi „s grešnicima“ za stolom u kući Levijevoj (usp. Mk 2, 15–17). Gdje Isus dolazi tu se događa život, ozdravljenje, pomirenje i zajedništvo. Kuća iznutra poprima lik ozdravljenoga i spašenoga života. U Isusovom pogledu kuća je slika života, a život je potreban njegove prisutnosti. „Idi kući i reci što je Gospodin učinio“ (Mk 5, 19) – veli Isus čovjeku

kojega je netom oslobodio od demona. Isus vraća domu, povrijeđenom grijehom, bolešću, odvojenosti – njegovo dostojanstvo i svetost. Dom postaje mjestom spasenja čovjeka, mjestom gdje Bog prilazi ljudima, s njima „sjeda za stol“, gdje blaguje i razgovara, liječi i vraća radost. Za Isusa dom biva mjestom darivanja – darivanja ozdravljenja i spasenja ljudima, ali i velikodušnog gostoprimstva. Bog prebiva u ljudskom zajedništvu, ako i kada se čovjek gostoljubivo otvara njegovoj prisutnosti u vjeri.

Kućna teologija

Kroz život ljudi sa sobom nose svoj dom, njegove vrijednosti, njegovu veličinu. Ono što čovjek primi u domu to postaje dijelom njegova bića, karaktera, pogleda na svijet. Nije slučajno da je Bog u svojem spasenjskom djelu počeo od obitelji i da se onamo vraćao. On sam je želio ozdraviti ljudsko življenje u njegovom korijenu, biti temeljac spašenoga čovječstva. Na pitanje – „Učitelju, gdje stanuješ“ (Iv 1, 38) Isusov je odgovor bio – „dodi i vidi“. Drugim riječima, odnos s Kristom, prebivanje u njegovoj prisutnosti jest dom vjere. Isus poziva da prebivamo u njemu (usp. Iv 6, 53–56), u njegovom tijelu koje je prostor spasenja i slobode. Za vjernike, ma gdje god bili, Crkva je dom u kojem se susreću s Kristom i s braćom u vjeri. Crkva je dom vjerničkih obitelji. I zato se u Crkvi nitko ne bi smio osjetiti strancem, još manje beskućnikom. Za sve koji u svojem srcu otvaraju prostora Bogu ima mjesta u Crkvi – Božjem domu i obitelji. Crkva je susretište s Bogom ljubiteljem života, zajedništva i obitelji, mjesto u kojoj se ljudi otvaraju životu vjere i uče gestama humanosti. Nešto se crkvu nazivalo domus što je ostavilo traga u nekim jezicima, primjerice njemačkom u kojem se katedrala – crkva svih crkvi – naziva Domskirche. Danas je Crkva pozvana sabirati ljude da dođu i vide gdje stanuje Gospodin, da dade svjedočanstvo gostoljubivosti u odnosu Bogu i zato velikuodušnosti u odnosu prema čovjeku.

Kleine Dame und große Frauen

Am 08. September feiert die Kirche das Fest Mariä Geburt oder wie es im kroatischen Volksmund heißt: „Mala Gospa“ (Kleine Dame). Obwohl wir in der Kirche nicht die Geburtstage der Heiligen feiern, sondern vielmehr den Tag ihres natürlichen Todes oder ihres Märtyrertodes, macht die Kirche bei Maria eine Ausnahme und feiert den Tag ihrer Geburt, weil Maria eine einzigartige Gestalt in der Erlösungsgeschichte ist.

Mariä Geburt nennt die katholische Kirche zum Festtag auch aus dem Grund, weil – dem II. Vatikanum nach – Maria die erste und herausragende Heilige unter allen Heiligen ist. Maria ist die „höchste Frucht der Erlösung“. Seit dem ersten Augenblick ihrer Empfängnis wurde Maria von jedem Makel der Erbsünde bewahrt und blieb ihr ganzes Leben lang frei von jeglicher persönlicher Sünde (Dogma von der unbefleckten Empfängnis Mariens, das von Papst Pius IX. im Jahre 1850 verkündet wurde). Maria ist nicht nur einzigartig in ihrer Rolle in der Erlösungsgeschichte, sondern auch in ihrer Demut: „Ich bin die Magd des Herrn; mir geschehe, wie du es gesagt hast“ (Lk 1,38). „Meine Seele preist die Größe des Herrn und mein Geist jubelt über Gott, meinen Retter. Denn auf die Niedrigkeit seiner Magd hat er geschaut ...“ (Lk 1,46–48).

Über Jahrhunderte hinweg ist Maria ein Vorbild und Ansporn für viele gläubige Menschen, besonders für Frauen und Mütter, die gern zu ihr beten und sich unter ihren Schutz stellen: „Unter deinen Schutz und Schirm fliehen wir, heilige Gottesmutter“.

Maria ist ebenso ein Vorbild an Demut und Gehorsamkeit für unzählige Heilige, aber auch für die vielen großen Frauen sowohl in der Kirche allgemein als auch in der christlich-katholischen Geschichte unseres Volkes; nennen wir hier beispielsweise die

kroatische Königin Jelena, deren Grab sich in der Stadt Solin befindet, oder die bosnische Königin Katarina Kotromanić, geb. Kosača, die in Blagaj bei Mostar geboren wurde, und deren Grab sich in der römischen Kirche Santa Maria in Aracoeli befindet, wohin sie vor den Osmanen floh.

Eine weitere bedeutende Frau in der kroatischen Geschichte – insbe-

und schließlich der Aufbau des Krankenhauses in Wiesensteig. Dies war das erste Krankenhaus im weiteren Umkreis von Geislingen, das sogar bis 1840 eine kostenlose medizinische Hilfe für Arme leistete und ihnen zudem auch noch Taschengeld gab. Die Erinnerung an Gräfin Maria blieb in Überkingen lange Zeit lebendig. Das Gut Steinle vermachte sie der

Gemeinde. Aus diesem Grunde wurde sogar bis zum 19. Jahrhundert mit einem Gebet ihrer gedacht; nach der Morgen- und Abendglocke wurde mit einem besonderen Glöcklein ihr zu Ehren ein Zeichen gegeben, bei welchem die Älteren sprachen: Sie hat uns das Steinle geben, Gott gib ihr das ewig Leben“ (Dr. Ivo Jolić, „Marija od Bosne u Helfensteinu“ [Maria von Bosnien in Helfenstein], in: Stipe Nosić, „U vjeri i vjerno-

nosti. 35. godina Hrvatske katoličke misije Göppingen“ [Im Glauben und in Treue. 35 Jahre Kroatische Katholische Mission Göppingen], Kroat. Kath. Mission Göppingen, 2004, S. 147–148).

Anlässlich der Segnung und Anbringung einer Gedenktafel in Helfenstein bei Geislingen Anfang Oktober dieses Jahres wird durch Gebete an die große kroatische Frau, Maria von Bosnien, erinnert – an eine ergebene Ehefrau, eine gute Mutter, einen gütigen und gastfreundlichen Mensch mit einer edelmütigen Seele, die verdient hat, ewig zu leben.

Dies wird am ersten Samstag im Oktober, dem 01.10.2011, im Rahmen einer Familienwallfahrt der kroatischen Gemeinden aus der Diözese Rottenburg-Stuttgart sein. Die Wallfahrt „Auf den Spuren Marias von Bosnien“ beginnt um 10.00 Uhr auf den Ruinen des Schlosses Helfenstein oberhalb Geislingen/Steige. Sie sind herzlich dazu eingeladen!

Pfr. Ivica Komadina, Delegat

Überreste des Schlosses Helfenstein bei Geislingen, wo die Gedenktafel an Maria von Bosnien angebracht wird.

sondere für die in Deutschland lebenden Kroaten – ist Maria von Bosnien, ebenfalls aus dem Herrscher-geschlecht Kotromanić. Maria war die Schwester des bosnischen Königs Stjepan II. Kotromanić, die kurz nach 1340 zusammen mit Stjepans Tochter Elisabeth an den ungarischen Königshof nach Budin ging. Dort lernte sie den deutschen Grafen Ulrich V. von Helfenstein kennen, den sie kurz danach heiratete. Die ersten zwei Ehejahre verbrachten sie im Schloss Hohengerhausen oberhalb Blaubeuren, und 1356 zogen sie auf das Schloss Helfenstein bei Geislingen/Steige.

Ulrich und Maria hatten neun Kinder. „Maria, Herzogin von Bosnien, Gemahlin des Grafen Ulrich V. ...“, wie es in jeder ihrer Urkunden hieß, war nicht nur ein großer Mensch in ihrer Rolle als Mutter ihrer sechs Söhne und drei Töchter, mit denen sie nach der Ermordung ihres Mannes alleine blieb, sondern war dazu edelmütig, offenherzig und eine gute Christin.

„Davon zeugt ihre selbstlose Unterstützung der Kirche, der Armen

Foto: <http://contest.cewe-fotobuch.de>

DEUTSCHE BISCHÖFE UND BDKJ ZIEHEN POSITIVE BILANZ DES WELTJUGENTAGS IN MADRID

Weltjugendtag begeistert

Der nächste Weltjugendtag findet 2013 in Rio de Janeiro statt. Auf ein Wiedersehen mit Papst Benedikt XVI. müssen die deutschen Jugendlichen nicht zwei Jahre lang warten. Sie können ihn bereits am 24. September treffen – bei der Jugendvigil in Freiburg.

Als „begeisterndes Glaubensfest“ resümieren die Deutsche Bischofskonferenz und der Bund der Deutschen Katholischen Jugend (BDKJ) am Sonntag, den am 21. August, in Madrid zu Ende gegangenen Weltjugendtag. „Die Jugendlichen haben sich intensiv mit Gott beschäftigt. Gleichzeitig beeindruckt ihr Spaß am Glauben“, sagte Weihbischof Dr. Bernhard Haßlberger, kommissarischer Leiter der Jugendkommission der Deutschen Bischofskonferenz, nach dem Abschlussgottesdienst. „Und sie sind auf der Suche nach einer gerechteren Welt. Ihre weltweite Solidarität ist gestärkt worden“, so der Jugendbischof. Papst Benedikt XVI. sei „für die Jugendlichen eine herausragende Persönlichkeit, der für die weltumspannende Kirche steht. Sie schätzen ihn in seiner Echtheit und bescheidenen Art“.

Am Weltjugendtag nahmen insgesamt 16.500 deutsche Jugendliche und junge Erwachsene sowie 20 Bischöfe aus Deutschland teil. Den Abschlussgottesdienst feierten über eine Million Menschen. Weihbischof Haßlberger würdigte die Ausdauer der Jugendlichen, die bereits am Vorabend bei der Vigil bei großer Hitze und anschließendem Gewitter auf dem Feld ausgehalten hatten. Er bedauerte, dass einige Personen verletzt worden waren.

„Es war eine Glaubensparty, die Jugendlichen Kraft gibt, in der Schule oder im Freundeskreis zu ihrem Glauben zu stehen“, resümiert BDKJ-Bundespräsident Simon Rapp. Beim Weltjugendtag hätten die Jugendlichen spüren können, „dass sie zum größten Global Player der Welt gehören“. Vor allem aus den Katechesen mit den deutschen Bischöfen hätten die Jugendlichen etwas für ihr Leben mitnehmen können, so Rapp. Für den geschäftsführenden Referenten der Arbeitsstelle für Jugendseelsorge der Deutschen Bischofskonferenz, Markus Etscheid-Stams, ist der Weltjugendtag eine „Tankstelle für den Glauben“. Er zeige, dass „Jugendliche auf der Suche nach religiöser Orientierung sind“.

Vorbildcharakter für deutsche Dialoginitiative

Gebet und Beziehung zu Gott standen wieder im Mittelpunkt. „Gleichzeitig habe ich bei einem Weltjugendtag noch nie so viele politischen und sozialen Bezüge erlebt“, so BDKJ-Bundesvorsitzender Dirk Tänzler. „Etwa beim Kreuzweg ist klar geworden, wie aktuell die Sorgen der

lichen in den deutschen Gemeinden eine Stimme zu geben.

Vorfreude auf Rio und den Papstbesuch

Als wichtig bewerten Bischöfe und BDKJ die „Tage der Begegnung“, bei denen die Pilger im Vorfeld des Weltjugendtags in den spanischen Diözesen zu Gast waren. „Dort erleben Ju-

Der Abschlussgottesdienst mit Papst Benedikt auf dem Cuatro-Vientos-Flughafen

Welt mit der christlichen Botschaft verbunden sind. In einem Land voller Spannungen hat Papst Benedikt klar gemacht, dass Jugendliche aus dem Glauben heraus für weltweite Gerechtigkeit und Frieden eintreten sollen“, so Tänzler.

Bei den Katechesen kamen Jugendliche und Bischöfe ins Gespräch. Dabei haben sie neben Glaubensthemen auch Fragen zur Zukunft der Kirche angesprochen. Weihbischof Haßlberger sieht darin einen Vorbildcharakter für die Dialoginitiative der Kirche in Deutschland: „Wir müssen uns den kritischen Fragen offen stellen. Außerdem gehört die gegenseitige Wertschätzung dazu. Das Gespräch darf nicht von oben herab stattfinden. So funktioniert Dialog nicht, weder bei jungen Leuten noch bei Erwachsenen.“ Auch deshalb sei es wichtig, Jugend-

gendliche nicht nur Gastfreundschaft, sondern vor allem eine andere Kultur. Damit die Erfahrungen nachhaltig wirken, führen wir etwa die Kampagne ‚Restlos Leben‘ auch nach Madrid weiter“, betont Etscheid-Stams von der Arbeitsstelle für Jugendseelsorge der Deutschen Bischofskonferenz.

Der nächste Weltjugendtag findet 2013 in Rio de Janeiro statt. „Gerade angesichts der sozialen und politischen Lage in Brasilien sollte dieser Weltjugendtag besonders die soziale Dimension unseres Glaubens herausstellen“, so BDKJ-Bundespräsident Rapp. Auf ein Wiedersehen mit Papst Benedikt XVI. müssen die deutschen Jugendlichen nicht zwei Jahre lang warten. Sie können ihn bereits am 24. September treffen – bei der Jugendvigil in Freiburg.

Quelle: www.dbk.de; www.bdkj.de

AALEN I HEIDENHEIM A. D. BRENZ

Slavlja u zajednicama

Hrvatska katolička zajednica Presvetoga Srca Isusova u Heidenheim a.d. Brenz proslavila je u nedjelju 3. srpnja svoga zaštitnika Presveto Srce Isusovo misnim slavljem u crkvi Sv. Marije u tom gradu. Svečano misno slavlje predvodio je voditelj zajednice, svećenik Zagrebačke nadbiskupije vlč. Vilim Koretić, koji je ujedno toga dana proslavio 25. obljetnicu svećeništva. U suslavlju su bili župnik župe Sv. Marije u Sisku vlč. Branko Koretić – slavljениkov brat, dekan grada Heidenheim a. d. Brenz dr. Sven van Mee-

gen, njemački župnik Franz Maywurm i župnik župe Bl. Ivana XXIII. u zagrebačkoj Dubravi vlč. Josip Žagar. Misnom slavlju pribivao je i drugi brat vlč. Vilima Koretića Stjepan s obitelji, otac sedmero djece od kojih dvoje studiraju teologiju u Zagrebu, kao i gradonačelnik Heidenheima Rainer Domberg. Dojmljiv je bio prizor brojnih mladih i odraslih vjernika i djece u hrvatskim narodnim nošnjama. Sve je na početku pozdravio vlč. Vilim zahvalivši Bogu za 25 godina svećeništva, kao i

zajednici koja ga u tome podupire. Vlč. Vilim rođen je 1961. godine u Popovcu Kalničkom kod Križevaca. Za svećenika Zagrebačke nadbiskupije je

Tijekom slavlja u hrvatskim katoličkim zajednicama u Aalenu (na slici) i Heidenheim a. d. Brenz vlč. Vilim Koretić je proslavio 25 godina misništva

zaređen 1986. Djelovao je kao župni vikar u Prečkom u Zagrebu od 1986. do 1988., kao župni vikar u Požegi od 1988. do 1989. Kao župnik je djelovao u Prelošćici kod Siska od 1989. do 1997. Hrvatske katoličke zajednice Bl. Alojzija Stepinca u Aalenu i Presvetoga Srca Isusova u Heidenheim a.d. Brenz u Biskupiji Rottenburg-Stuttgart vodi od 1997. do danas.

U prikaznim darovima prineseni su kruh, grožđe, Biblija, hostije, kalež, križ, štola, kip Srca Isusova i svijeća.

Na kraju misnog slavlja čestitku vlč. Vilimu uputio je dekan dr. Sven van Meegeen te u ime pastoralnog vijeća zajednice Marina Herc. Nakon misnog slavlja u centru župe Sv. Marije za sve je priređen objed. U toj je prigodi zajednici i vlč. Vilimu čestitke uputio gradonačelnik Domberg. U zabavnom

dijelu nastupila je tamburaška skupina „Šegrti“ iz Ilove kod Kutine.

Večer ranije, u subotu 2. srpnja, svečano misno slavlje na blagdan Presvetoga Srca Marijina služeno je u crkvi Sv. Salvatora u Hrvatskoj katoličkoj zajednici (HKZ) Bl. Alojzija Stepinca u Aalenu, koje je predvodio također vlč. Vilim u koncelecijaciji s bratom vlč. Brankom, dekanom Aalena dr. Piusom Angstenbergerom, delegatom za hrvatsku pastvu u Njemačkoj vlč. Ivicom Komadinom, voditeljem HKZ Göppingen fra Ivanom Gavranom koji je propovijedao te s još deset hrvatskih i njemačkih svećenika i uz astistenciju stalnog đakona Ottmara Abermanna. Misnom slavlju pribivao je i generalni konzul Generalnog konzulata R. Hrvatske iz Stuttgarta Ante Cicvarić sa suprugom. O. Gavran je u propovijedi istaknuo kako je obljetnica svećeništva vlč. Vilima prigoda da barem nakratko razmišljamo o svećeništvu. Vlč. Vilim je dojmljivo ispričao jedan najznakovitiji događaj iz svoga svećeničkog života.

Čestitku vlč. Koretiću uputio je i dekan dr. Angstenberger, u ime pastoralnog vijeća hrvatske zajednice u Aalenu Paula Matić te generalni konzul Cicvarić. Nakon misnog slavlja za sve je u dvorani župe Sv. Salvatora priređen objed, a priređen je i bogat duhovno-kulturni program.

Tekst i snimka: Adolf Polegubić

STUTTGART

Proslavljeno Tijelovo

Dugogodišnja tradicija okupljanja Hrvata Stuttgarta i okolice za svetkovinu Tijelova nastavljena je i ove godine na već tradicionalnom okupljalištu Festwiese, pokraj Mercedesarene. Misno slavlje predvodio je i propovijedao mons. dr. Tomo Vukšić, vojni biskup iz BiH. Na početku misnog slavlja pozdravni riječ uputio je fra Nediljko Brečić. Mons. Tomo Vukšić je u svojoj propovijedi istaknuo da se ne smijemo bojati pokazati svoju vjeru, da je Bog Onaj koji nas krije i jača, ali i Onaj koji od nas očekuje da pokažemo da je On živ i nazočan i u našim životima i u našem današnjem vremenu.

Cijeli je liturgijski program osmislio i animirao fra Josip Repeša, a liturgijsko pjevanje predvodio je zbor mladih Hrvatske katoličke zajednice (HKZ) Stuttgart Zentrum. Nakon sv. mise bila je svečana procesija i blagoslov s Presvetim. U molitvenom ophodu izmjenjivala su se čitanja iz Svetog pisma, molitve i pjesme okupljene zajednice. Posebno su se u ophodu isticali djeca i mladi, folklorna skupina HKZ Bad Cannstatt, obučeni u narodne nošnje svih hrvatskih krajeva. Poslijepodnevni zabavni program animirali su svojim nastupom skupina „Cro express“ i splitski pjevač Nenad Vetma.

ALTÖTTING Trideset osmo hrvatsko hodočašće

Hrvati katolici iz hrvatskih katoličkih misija (HKM) iz Bavorske hodočastili su u nedjelju 26. lipnja u marijansko svetište u Altötting, Svečano misno slavlje u bazilici Sv. Ane u tome mjestu predvodio je i propovijedao bjelovarsko-križevački biskup mons. dr. Vjekoslav Huzjak, u zajedništvu s organizatorom, voditeljem HKM München i predstavnikom HKM Bavorske regije fra Tomislavom Dukićem, župnikom župe Vrsar u Istri vlč. Linom Zohilom koji je došao u pratnji biskupa, te s osam redovničkih i biskupijskih svećenika i uz asistenciju stalnog đakona Mate Kutleše iz HKM München. Na početku mise išlo se u

Misno slavlje je predvodio i propovijedao mons. Vjekoslav Huzjak

ophodu kroz crkvu, u kojem su mladi obučeni u hrvatske narodne nošnje nosili hrvatski i bavorski barjak. Misnom slavlju pribivali su i generalni konzul Generalnog konzulata R. Hrvatske iz Münchena Vladimir Duvnjak i generalni konzul R. Bosne i Hercegovine iz Frankfurta Nikica Džambo te hrvatski poduzetnik iz Poinga Ivo Sadrić. Sve je na početku pozdravio o. Dukić, poglavito oca biskupa i hodočasnike koji su iz Münchena došli pješice – njih 29, te 15 osoba koji su pristigli biciklima iz Münchena, te jedanes-togodišnju djevojčicu Juliju Tomljenović, koja je također biciklom stigla iz Münchena u Altötting. Misnom slavlju pridružila se i skupina vjernika župe Sv. Stjepana iz Botinca kod Zagreba sa župnikom vlč. Ivicom Berdikom. Mons. Huzjak je u uvodnoj riječi okupljenima prenio pozdrave domovinske Crkve, a u propovijedi je istak-

nuo kako nas Marija povezuje u jedno. „Mariju je nazivao najčasnijim imenima, a jedno od njih je i – Marija početak boljeg svijeta. „Vi ste došli ovamo da biste stvorili bolji svijet za sebe i svoje bližnje. Naučili ste puno toga od ljudi u novoj sredini, ali donijeli ste sa sobom ono što jeste, a to je svoj identitet. U svom ste srcu donijeli ono što su vas učili vaši roditelji, rodna gruda, što su vas naučili ljudi koji tamo žive i danas i muče se i stvaraju i nastoje od onoga komadića zemlje učiniti nešto lijepo i plemenito. Govorim o lijepoj našoj domovini koju imamo. Ona je još ljepša, ako su naša srca ispunjena Božjom milošću i ako smo smo kao ljudi ispunjeni Bogom. I ove narodne nošlje koje s ponosom nosite su također trag i dah onoga što ste donijeli sa sobom i što vi jeste i što, vjerujem, nikada nećete prestati biti“, kazao je mons. Huzjak dodavši kako su Hrvati predzide kršćanstva na tlu koje je stvaralo Europu. Na misi su pjevali vjernici predvođeni zborom HKM Rosenheim. Pratili su ih na orguljama Mirko Kapetanović i Johanna Kowatschewic, a na flauti Kristina Lukanović. Pjevanje je animirao Josip Vrdoljak. Milodari toga dana u iznosu od oko 4500 eura bili su namijenjeni za starije i nemoćne osobe u Bjelovarsko-križevačkoj biskupiji. Tom iznosu iznos od 5500 eura dodao je hrvatski poduzetnik iz Poinga

kod Münchena Ivo Sadrić. Pri povratku u Poing iz Altöttinga mons. Huzjak je u pratnji poduzetnika Ive Sadrića, konzula Džambe, voditelja HKM München o. Dukića i drugih, posjetio rodno mjesto pape Benedikta XVI. Marktl am Inn. Pri povratku u hotel „Pinger Hof“ u Poingu mons. Huzjaku su Ivo Sadrić i supruga Ruža priredili svečani doček.

Tekst i snimke: Adolf Polegubić

HOFHEIM AM TAUNUS

Proslavljen Dan župe

Hrvatska katolička župa Main-Taunus/Hochtaunus sa sjedištem u Kelkheimu proslavila je u četvrtak 23. lipnja misnim slavljem na otvorenom ispred Gospine kapele na brdu iznad Hofheim am Taunus svetkovinu Tijelova, kada se ujedno slavio i Dan župe. Svečano misno slavlje, na kojem se okupio velik broj vjernika, predvodio je voditelj Hrvatske katoličke misije Solothurn u Švicarskoj i delegat za hrvatsku pastvu u Švicarskoj dr. fra Šimun Šito Ćorić u koncelebraciji s voditeljem Hrvatske katoličke zajednice Heilbronn fra Radovanom Ćorićem i domaćinom župnikom fra Marinom Vukmanom. Misnom slavlju pribivali su i hrvatski generalni konzul iz Frankfurta Josip Špoljarić,

MÜNCHEN

Hodočašće sv. Leopoldu i sv. Anti

Četiri autobusa vjernika iz Hrvatske katoličke misije (HKM) München hodočastilo je 1. i 2. srpnja na grobove Sv. Leopolda B. Mandića i Sv. Ante Padovanskog u Padovi. Hodočasnike su predvodili fra Tomislav Dukić, voditelj misije, te njegovi suradnici fra Jozo Župić, fra Danijel Stipanović i đakon Mate Kutleša. U Padovi su im se pridružili hodočasnici iz HKM Esslingen predvođeni župnikom fra Antom Buljanom. U svetištu Sv. Leopolda, sveca pomirenja i ekumenizma, obavljeno je pokorničko bogoslužje koje je predvodio o. Dukić. Vjernici su imali mogućnost za sv.

ispovijed, a onda su obavili svoje privatne pobožnosti i imali mogućnost razgledavanja svetišta.

U bazilici Sv. Ante slavljena je sv. misa koju je predvodio fra Jozo. U propovijedi je istaknuo dvije stvari o kojima je govorio sv. Ante: molitva i križ. Prema učenju toga slavnog franjevačkog naučitelja, molitva se sastoji od četiri nužne stvarnosti: otvoriti s povjerenjem svoje srce Bogu, zapodjenući prisni razgovor s Njim, iznijeti mu svoje potrebe, hvaliti ga i zahvaljivati mu. Glede križa Ante piše: „Krist, koji je tvoj život, stoji pred tobom raspet, da se ti zagledaš u križ

kao u neko zrcalo. Ondje ćeš moći spoznati koliko su smrtonosne bile tvoje rane, koje nijedan drugi lijek ne bi mogao ozdraviti osim krvi Sina Božjega. Ako pogledaš dobro, moći ćeš shvatiti koliko su veliki ljudsko dostojanstvo i tvoja vrijednost... Nigdje drugdje čovjek ne može bolje uočiti koliko vrijedi kao kada se zagleda u zrcalo križa.“

Vjernicima su blagoslovljeni predmeti koje su kupili u oba svetišta. Blagoslov je obavio fra Tomislav. Obogaćeni dojmovima iz oba svetišta, vjernici su se vratili u svoje misije.

Fra Jozo Župić

generalni konzul BiH iz Frankfurta Nikica Džambo te u ime Hrvatskoga svjetskog kongresa Danijel Lučić i Petar Čosić. Sve je na početku pozdravio fra Marinko koji je istaknuo: „Poput naših pradjedova, koji su se okupljali pod vedrim nebom hvaleći Gospodina, tako i mi danas želimo produbiti, učvrstiti i osnažiti našu ljubav prema Isusu Kristu, našem Spasitelju koji nam se daruje pod prilikama kruha i vina.“

Fra Šito je u propovijedi istaknuo kako se Krist u biblijskim tekstovima vrlo pozitivno odnosi prema hrani, o jelu i pilu. „Danas na svetkovinu Tijelova je važno istaknuti kako je Bog Netko tko se brine za nas, a onda kad nahrani ljude počne govoriti o nekoj drugoj razini.“ Kazao je kako se upravo danas moramo sjetiti brojnih u svijetu koji nemaju što jesti. Milodari u iznosu 2500 eura prikupljeni su za

osobe s posebnim potrebama i djecu i mlade sa smetnjama u razvoju u domovini. Tijekom misnog slavlja pjevali su fra Šito i fra Radovan. Na kraju mise bio je blagoslov s Presvetim te blagoslov vozača i vozila. Nakon besplatnog objeda za sve, koncert duhovne glazbe održali su fra Šito i fra Radovan. Prigodnu riječ uputio je hrvatski generalni konzul Špoljarić, a potom je priredjen duhovno kulturni program

tijekom kojega su, između ostalih, nastupili župni dječji zbor pod vodstvom pastoralne suradnice s. Magdalene Višić, mali i srednji folklor, pobjednici nedavno održanog tradicionalnog Dječjeg festivala pod nazivom „Mikrofon je vaš!“ u Kelkheimu, te članovi velikog folklora. Program je vodila učiteljica Smiljana Veselić-Vučina.

Tekst i snimka: A. Polegubić

SINGEN-VILLINGEN

Misijske vijesti

Proslava Dana državnosti u Konstanzu

Pod misijskim velikim plakatom „Vjernost“ u Konstanzu je u Peter-shauserhalle proslavljen 9. srpnja Dan državnosti. Članovi zajednice u Konstanzu su uložili i trud i vrijeme da sve organiziraju na visokoj razini – što su i uspjeli. Napose za djecu je

Doviđenja i hvala

Iako zvuči nevjerojatno i kao da se misija Singen-Villingen prije koji mjesec oprostila od Kristine Dujmović, stvarnost je drugačija – prošle su pune četiri godine od kada je u misiji bio oproštaj od Kristine, a i zaželjena je dobrodošlica novoj učiteljici Lidiji Pfeiffer koja je tijekom četiri godine uložila

bio njihov prostor s prigodnim sadržajem. Pastoralna suradnica Nada Kolić je sa školskom djecom upriličila prigodni program.

Uz pomoć Slavice Zovko pripremljeno je i nekoliko koreografija za ples s djecom. Zahvaljujući skupini „Morris“ iz Stuttgarta, vrijeme je ugodno provedeno uz ples i pjesmu.

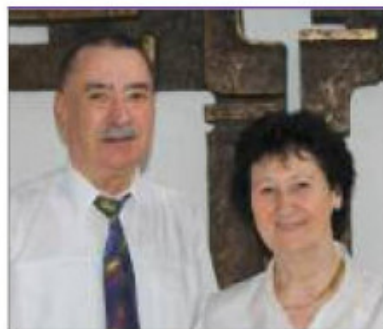
trud, vrijeme, znanje i umijeće da prenese hrvatsku riječ djeci druge i treće generacije hrvatskih doseljenika. Zadužena za Konstanz, Singen, Radolfzell i Villingen – kako i priliči, u svim je tim mjestima gdje se održavala hrvatska nastava organiziran i prigodni susret i zahvalni oproštaj od učiteljice Lidije, uz prigodne darove koje su učenci svojom maštovitosti priredili.

Proslava s Nijemcima u Singenu

U Singenu je ustaljena praksa da se zajedno s njemačkom župnom zajednicom Sv. Josipa okupi i hrvatska misijska zajednica prigodom vanjske proslave zaštitnika župe. Tako je i ove godine, 10. srpnja, svečano zajedništvo počelo u crkvi Sv. Josipa u Singenu prigodnim misnim slavljem, koje je predstavio kooperator Jürgen Schindler iz Seelsorgeeinheits-Singen uz koncelebraciju voditelja HKM Singen-Villingen fra Dinka Grbavca. Misna čitanja kao i liturgijsko pjevanje bilo je dvojezično, na hrvatskom i njemačkom jeziku. Upravo istaknuvši to zajedništvo u različitosti, vlč. Schindler sve je obogatio svojim razmišljanjem i poticajnim riječima. Nakon misnog slavlja uslijedilo je druženje. Uz njemačke i hrvatske specijalitete izveden je i prigodni program vlč. Pawlette s dječjim zborom i vlč. Behe sa svojim nastupom.

Oglas za radno mjesto u HKM Singen-Villingen.

Od 1. siječnja 2012. HKM Singen-Villingen ima otvoreno radno mjesto za pastoralnog/u suradnika/icu. Uvjeti su da može predavati vjeronauk te da zna svirati. Sve osobe koje smatraju da su prikladne za to radno mjesto neka kontaktiraju misiju na telefon: 0049 (0) 773166353.

U nedjelju 11. lipnja proslavili su Nada i Ivan Granić iz Kleinglattbacha 50 godina života u ljubavi i vjernosti, u dobru i u zlu – onako kako su oni to prije 50 godina jedno drugome obećali pred Bogom, svećenikom i Crkvom. „Kada biste vi, dragi slavljenici, pisali autobiografiju svoga života, a pogotovo svoga života u braku, onda to ne bi bila jedna knjiga nego čitava biblioteka. Bile

HKZ VAIHINGEN/ENZ

Zlatni pir Nade i Ivana

bi to knjige vaših djetinjstava, vaših odrastanja, odricanja, vaše vjere i čestitosti, a onda i knjige koje bi opisivale vaš zajednički život, upoznavanje, rađanje djece. Mnogi bi se mogli orijentirati na vašem primjeru“, rekao je u propovijedi župnik fra Frano Čugura. Ivan se rodio 5. ožujka 1937. u Splitu. Već 1942. njegov otac biva od talijanske okupacijske vlasti zatočen. Bježi iz zatočenstva u „nasu hrvatsku vojsku“, kako to Ivan reče, a odatle mu se gubi svaki trag. Ivan ostaje s majkom i sestrom u teškoj sirotinji i bijedi u Medovom Docu. Već u ranoj mladosti odlazi raditi kao sezonski radnik, a 1957. bježi preko granice, najprije u Austriju gdje vodi dvije teške godine u logoru, da bi onda pobjegao iz logora u njema-

čki gradić Sachsenheim. Tu je teško živio, skromno i s mnogo odricanja. Ivan se rado sjeća jednog njemačkog svećenika porijeklom iz naših krajeva koji je često dolazio u Sachsenheim, slavio mise i pomagao našem svijetu. Tu jer Ivan upoznao svoju Nadu, koja se rodila 10. veljače 1939. u Banjoj Luci. Već sa 6 godina ona je odselila u Ledenik kod Našica, a s 19 godina je došla kod sestre u Ettlingen i radila do umirovljenja u bolnici. Oženili su se 2. lipnja 1961. i rodili dvoje djece, Mirjanu i Ivana, koji su zajedno sa svojom djecom došli proslaviti slavlje svojih roditelja. Dok je Ivan bio na putu vozeći autobus, Nada je radila u bolnici, brinući se za djecu. Ivanu i Nadi su za njihov jubilej mnogi čestitali. ■

U srijedu 22. lipnja u večernjim satima uputio se autobus s 45 hodočasnika na put prema Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini. Hodočasnici su se skupili sa čitavog područja Hrvatske katoličke misije (HKM) Freising: iz Dachaua, Neufahrna, Freisinga, Landshuta, te nekoliko vjernika iz HKM München i Augsburg, predvođeni voditeljem HKM Freising fra Ivanom Čugurom.

Kratko su se zaustavili u Zagrebu u kojem im se pridružila jedna hodočasnica. Nakon sv. krunicе i nekoliko duhovnih pjesama približili su se graničnom prijelazu Stara Gradiška/Bosanska Gradiška. Neposredno nakon ulaza u Bosnu i Hercegovinu svratili su u župu Sv. Roka u Bosanskoj Gradiški. Dočekali su ih župnik Bosanske Gradiške vlč. Pero Čolić i njegova sestra, časna sestra Vianeja Čolić. U župnoj dvorani priređen je doručak. Vlč. Pero im je u pokazao spomen-ploču pokojnog mons. Kazimira Višatickog, koji je 2004. kao župnik u župnom domu bio mučen i ubijen. Župa Sv. Roka brojala je prije rata oko 12.000 vjernika, od kojih je za sada ostalo samo 256 župljana iz 58 obitelji.

Kasnije su krenuli u pravcu srednje Bosne. Razgledajući prekrasni bosanski krajolik, kojeg je pastoralni suradnik Ilija Čolić objašnjavao i tumačio, uživali su u tom prekrasnom putovanju. Posjetili su Jajce i Podmilačje. Saznali su da je Jajce sve do osvajanja kroz Osmansko Carstvo bio grad bosanskih kraljeva, koji je do Domovinskog rata brojio oko 50.000 a danas samo oko 24.000 stanovnika, te da mu s južne strane protiče Pliva, a s istočne Vrbas, a tu su i Plivska jezera koja se nalaze nedaleko od samoga središta grada. Kolona osobnih automobila i bezbroj autobusa prijevozili su hodočasnike u pravcu Podmilačja. Podmilačka crkva Sv. Ive je jedina kamenom građena crkva u Bosni i Hercegovini koju Turci nikada nisu srušili te u kojoj su se katolici skupljali čitavo vrijeme turske vladavine u BiH. Crkva je tek srušena u prošlom ratu od srpske vojske. Godine

Hodočasnici su se na svom putovanju zaustavili na Gospinom otočiću Visovcu

2003. prihvaćen je projekt slovenskog arhitekta Marka Mušiča iz Ljubljane, te nakon što je vrhbosanski ordinarijat dao svoju suglasnost, počela se raditi nova crkva.

Na večernjoj sv. misi za bolesnike, koju je predvodio mons. Vinko Puljić, kardinal vrhbosanski, okupilo se oko 30.000 vjernika. Na blagdan sv. Ivana Krstitelja, 24. lipnja, hodočasnici iz Njemačke pošli su na svečanu sv. misu u Podmilačje, koju je predvodio pomoćni biskup banjolučki, mons. dr. fra Marko Semren. U popodnevnom satima hodočasnici su se uputili prijeko Donjeg Vakufa, Bugojna, Uskoplja, Rame, Jablanice te Mostara u Bunu na rijeci Buni gdje su imali smještaj. Nakon doručka uputili su se u obližnje Međugorje. Sa mnoštvom drugih hodočasnika okupili su se ispred župne crkve. Pojedinci su se uputili u župnu crkvu na sv. misu dok se većina hodočasnika s o. Čugurom uputila k Podbrdu. Proveli su gotovo cijeli dan u Međugorju.

Autobus je nastavio put u pravcu Sinja. Ispred hotela „Alkar“ iskrcali su se svi hodočasnici te nakon kratkog odlaska u sobe i osvježenja okupili su se na zajedničkoj večeri. Fra Ivan je hodočasnike proveo „svojim gradom“. Na prvom im je mjestu bilo samo Svetište Gospe Sinjske. Fra Ivan je

tumačio da se slika Čudotvorne Gospe kroz povijest nije zvala slikom Gospe Sinjske nego slikom Gospe od milosti. Ukratko je ispričao i povijest samoga Sinja. Godine 1715. grad se uspješno obranio od Turaka po zagovoru Gospe Sinjske. Nakon što je fra Ivan hodočasnike proveo kroz samostansko dvorište uputili su se u šetnju gradom. Sljedećeg jutra uputili su se u pravcu Drniša, prolazeći kraj Čavoglava s desne, a kraj brda Promina s lijeve strane. Već napeti putnici su očekivali pogled na Visovac, otočić na Visovačkom jezeru na rijeci Krki, između Roškog slapa i Skradinskog buka. Spuštajući se cestom prema pristaništu brodica hodočasnici su se divili ljepoti prirode. Pristizala je brodica iz pravca Visovca prema pristaništu, a koja ih je odvezla na otočić. Na Visovcu su ih dočekali gvardijan fra Mate Gverić i fra Stojan Damjanović. Nakon zajedničke mise u samostanskoj crkvi, koja je bila poseban doživljaj, fra Stojan je tumačio povijest Visovca i njegov nastanak.

Nakon odlaska s Visovca uputili su se autocestom prema Zagrebu, a potom preko Slovenije, Austrije u Njemačku, gdje su se u ponedjeljak 27. lipnja u jutarnjim satima sretno vratili na odredište.

Tekst i snimka: Kruno Janković

HKZ BIETIGHEIM-BISSINGEN

Ljetno slavlje

U nedjelju 3. srpnja zajednički su proslavili ljetno slavlje Hrvatska katolička zajednica Sv. Franje Asiškog, Nogometni klub „Croatia“ i Hrvatska kulturna zajednica „Croatia“ na nogometnom igralištu N.C. „Croatia“ u Metternzimmeru (Bietigheim-Bissingen). Dugo je kod Hrvata bila prisutna čežnja da se napravi nešto zajedno, da se družimo i „da se vidi koliko nas ovdje ima“, kako reče župnik fra Frano Čugura. Izvršno je bila posjećena sv. misa na nogometnom igralištu. Odje-

kivali su pjesma i molitva, osjećalo se zajedništvo i blizina Božja. Župnik fra Frano je udijelio hodočasnički blagoslov mladoj Antoniji Vrkić koja je dan nakon slavlja krenula na Jakovljević put u Santiago de Compostella. Nakon sv. mise, na kojoj je svirala Ana Madunić, a svojim solo pjevanjem uveličala Mihajela Nosić, sve nazočne je pozdravio predsjednik HKZ „Croatia“ Mirko Podrug, nakon čega je slijedilo narodno slavlje. Dok je DJ Zoka puštao najraznolikiju glazbu iz svih krajeva do-

movine, na igralištu su se odvijala razna natjecanja: nekoliko nogometnih međugeneracijskih utakmica, ali i utakmica koja je izazvala najviše zanimanja, ona između žena i muškaraca, u kojoj pobijediše žene rezultatom 3-2. Natjecalo se u skakanju u vrećama, potezanju konopa, gađanju loptom u vratnice. O najmladima se brinula odgojiteljica Manuela Ladan koja ih je bojala, ali i s njima bojala i sa svojim pomoćnicima krizmanicima radila s djecom razne kreativne igre. Dogovoreno je slavlje i sljedeće godine u srpnju na stadionu u Metternzimmeru.

Text: Franky

Snimka: Silvia Ledi

MÜNCHEN

Svjedok olovnih vremena

U nedjelju, 3. srpnja u velikoj dvorani Hrvatske katoličke misije München Akademski krug, koji djeluje pri misiji, priredio je predstavljanje knjige dr. Tomislava Đurasovića pod naslovom „Svjedok olovnih vremena“. Sve prisutne na početku je pozdravio Ante Moro, predsjednik Akademskog kruga, a zatim je svoju pozdravnu riječ uputio fra Tomislav Dukić, voditelj misije. Knjigu je predstavio Romano Sole, kazavši da knjiga zrači istinitošću, iskrenošću, jednostavnošću i čitljivošću. U knjizi je prikazano dvadesetak godina autorova života koje je proveo u bivšoj državi, tamnici njegova naroda, dvadeset godina u tuđini, željan svoga naroda, a nakon 20-godišnje punoljetnosti države Hrvatske obznanjuje ovu knjigu svome narodu. Predgovor knjizi napisao je dr. fra Šimun Šito Ćorić napisavši da je knjiga dr. Tomislava Đurasovića „bogata uglavnom poznatim i nepoznatim činjenicama i detaljima života i svijeta ovih zadnjih šezdesetak godina, a uvi-

jek barem na neki način vezanim za životnu sudbinu i put samoga autora, ali na puno mjesta i za povijesna prevaranja i druge važne ljude u tom vremenu.“ Tu neobičnu povorku osoba i događaja autor pregledno nudi u šest dijelova. Prvi dio glasi: Namjesto uvoda, drugi – Djetinjstvo i mladenštvo, treći – Zbog Hrvatske van iz Hrvatske, četvrti – Dva desetljeća u emigraciji, peti – Završne postaje do cilja, a šesti dio – Dodatci. Knjiga broji 485 stranica.

Sam autor je na početku svoje knjige iznio svoju poruku kazavši: „U želji i nastojanju da zabilježim i otmem zaboravu moja sjećanja na doživljaje i ljude, pišem ovu knjigu, vođen isključivo postulatima pravice i istine.“

Dr. Tomislav Đurasović pročitao je prisutnima neke ulomke iz svoje knjige koju je izišla u izdanju FRAM-ZIRALA u Zagrebu ove godine.

Fra Jozo Župić

Hrvati u njemačkoj i austrijskoj književnosti

Dana 2. lipnja u dvorani Sveučilišne knjižnice u Splitu, *Gojko Borić* iz Kölna, hrvatski politički prebjeglica (1945.) i ugledni hrvatski javni radnik u Njemačkoj, jedan od urednika na radio-postaji *Deutsche Welle*, suradnik nekoliko poslijeratnih hrvatskih listova u tuđini, suradnik *Slobodne Dalmacije* i pisac nekoliko knjiga, održao je predavanje o *Hrvatima u njemačkoj i austrijskoj književnosti*. Govorio je o njemačkim i austrijskim piscima o Hrvatima i Hrvatskoj i hrvatskim piscima u Njemačkoj i Austriji. U posljednjemu se desetljeću povećava zanimanje za hrvatsku književnost i Hrvatsku. Svoje je izlaganje započeo spominjući hrvatske protestantske pisce, u XVI. st., kao Lutherove suradnike. Nastavio je s *H. J. C. von Grimmelshausenom* (o. 1620.–76.) i njegovim romanom *Der abenteuerliche Simplicissimus Teutsch* (preveden god. 1961.), njemačkim pričama i njemačkom predajom o *Krabatu*, *Krabatu* (Hrvat) i trima romanima (1968., 1976. i 1993.) *Jurja Bržzana* (1916.–2006.) o *Krabatu* (1976.), o *Hasanginici*, koju je *J. W. von Goethe* (1749.–1832.), drugi put, preveo na njemački, o drami *Wallensteinu* (general G. L. Isolani) *F. Schillera* (1759.–1805.), *F. von Gagernovu* (1882.–1947.) *Ein Volk* i stradanju Hrvata i Slovenaca, o djelu književnika *T. Körnera* (1791.–1813.), koji piše o N. Š. Zrinskomu (XVI. st.). *K. Kraus* (1874.–1936.) i njegova dra-

ma *Die letzten Tage der Menschheit*, 'nadahnula' je *M. Krležu* (1893.–1981.) za njegova *Hrvatskoga boga Marsa*. *H. von Doderer* (1896.–1966.), napisao je (trosveščani roman) o Hrvatima i Hrvatskoj prije rata, za vrijeme rata i poslije Drugoga rata, o izdaji velikih ideala u Komunističkim partijama. *K. Held* (1944.–2010.) pisao je (u dječjem romanu) o Senju i uskocima. Spomenuo je krimić *O. Bottinija* (r. 1965.) o životu u Hrvatskoj i Bosni, vrsnoga pisca *N. Gstreina* (r. 1961.) i njegova dva romana (god. 2003., 2008.).

Od putopisaca spomenuo je putopisni roman njemačke književnice i prevoditeljice *Ide von Reinsberg-Düringsfeld* (1815.–76.) (*Aus Dalmatien*, 1867), njemačkoga vrsnoga pisca *Ersta Jüngera* (1895.–1998.) (*Dalmatinischer Aufenthalt*, od 1934.), Austrijanca *Hermannu Bahra* (1863.–1934.) i njegovo *Dalmatinsko putovanje* (prijevod: Zagreb 1991.).

Poznati Hrvati ili oni koji su se rodili u Hrvatskoj, a radili su na njemačkomu i austrijskom području jesu: *Rudolf Steiner* (1861.–1925.), *Ödön von Horváth* (1901.–38.), skladatelj, *Franz Suppé* (1819.–91.), rodio se u Splitu, graditelj *Hermann Bollé* (1845.–1926.) i ban *Josip Jelačić* (1801.–59.), koji je pisao pjesme na njemačkomu. Od drugoga pečalbarskoga naraštaja spomenuo je *Maricu Bodrožić* (r. 1973., objelodanila zbirku pripovjedaka *Tito is tot* /prevede-

na na hrvatski/, pjesme, TV-reportažu), kao veoma nadarenu, *Jagodu Marinić* (r. 1977., objelodanila je knjigu pripovjedaka i roman *Die Namenlose* /preveden na hrvatski/, eseje i dramske tekstove), *Nicola Ljubičića* (r. 1971., objelodanila je *Heimatsroman oder...*), *Marijana Nakića* (Mariana Nakitscha) (r. 1952., objelodanila je zbirku pjesama, prevodi s njemačkoga i američkoga jezika na hrvatski, dobio je nagradu Njemačke akademije...), *Zdravka Luburića* (r. 1942., objelodanila desetke zbirka pjesama na hrvatskomu, njemačkom i francuskom jeziku), *Zvonka Plepelića* (r. 1945.) i *Dietharda Zielsa* (r. 1935.), njemačkoga dominikanca. *Martin Kordić* sada u Njemačkoj piše svoj roman. Neke pisce koji potječu od hrvatskih roditelja a pišu njemačkim jezikom smatraju (i) njemačkim piscima. Šteta da u Njemačkoj ne postoji hrvatski tjednik na njemačkomu jeziku koji bi promicao hrvatsku književnu „stvar“, rekao je predavač. Malo tko prevodi hrvatska književna djela na njemački. Rekao je da u Njemačkoj živi ili radi, „službeno“, oko 230.000 a stvarno oko 300.000 Hrvata.

Nakon predavanja, slušatelji su dosta dugo i potanko razgovarali s predavačem o hrvatskomu uljudbenom i sudbinskom položaju u Njemačkoj i Austriji, o ulozi Katoličke Crkve i jedinoga njezina tiskanoga katoličkog mjesečnika *Žive zajednice* (Frankfurt na Majni) u tomu. **Vlade Lozić**

INTERVJU

Nastavak sa str. 7

mnogi Hrvati u inozemstvu sačuvali vjeru i ostali katolici zahvaljujući upravo mukotrpnom i nesebičnome zalaganju svećenika i pastoralnih djelatnika. Zato bi bio istinski duhovni gubitak, ako bi u krajevnim i mjesnim Crkvama ponestalo širine i razumijevanja za ovaj vid i način njihove pripadnosti i uključenosti u domaću Crkvu. Djelatnici u hrvatskim katoličkim župama i misijama trebaju, u okolnostima i uvjetima koji im se dopuštaju, s još više žara činiti uglavnom ono što su činili i do sada. Istina, vjerujem da će povezanost novih generacija s Domovinom i njihov osjećaj pripadnosti hrvatskome nacionalnom korpusu sve više ovisiti od njih samih i njihove međusobne povezanosti. Jedno je sigurno,

čovjek je, kao i stablo, bogatiji što mu je korinje dublje i jače. Prilike za ostvaren život su mu veće što su mogućnosti raznovrsnije. Nadam se da će mladi hrvatski naraštaji sve više shvaćati da će im veze sa „Starim krajem“ sve više bivati osobnom prilikom, a ne samo narodnom obvezom!

Žz: I Vaša poruka za kraj?

Mons. Sudar: Htio bih u ime domovinske Crkve iskreno zahvaliti svim djelatnicima u Hrvatskoj inozemnoj pastvi! U velikoj smo opasnosti da nas opravdana želja da bude bolje učini nesposobnim vidjeti ono što je već dobro. A u Hrvatskoj inozemnoj pastvi se čini puno dobra na mnogim razinama i to zaslužuje priznanje! Ne potvrđuje li to i Živa zajednica, na čijoj kvali-

teti Vama, Uredništvu i svim suradnicima i suradnicama čestitam, ali i bezbroj listova i publika-cija, kulturnih društava, folklornih skupina i more drugih pastoralnih i socijalnih aktivnosti po našim župama i misijama? Jasno, znam da ni Hrvatskoj inozemnoj pastvi, kao ni u brizi i zauzetosti domovinske Crkve, nije sve samo pjesma. Ali, unatoč teškoća koje treba rješavati ili s njima živjeti, Hrvatska inozemna pastva je, u svojoj biti, i za Crkvu i za narod duboko pozitivna i blagoslovljena stvarnost. Neka je prati Božji blagoslov i zauzetost svih kako bi, unatoč kušnjama, takvom ostala i još bogatijom za narod i Crkvu postala! **Razgovarao: Adolf Polegubić**

Napisala i priredila: Željka Čolić

Drage mlade čitateljice i čitatelji!

Stigao je mjesec rujan, a s njim polako i jesen. Nadamo da ste dobro, iako su školske obaveze opet započele. Nastavljamo naš Dječji kutak s novim sadržajima. Da vam „zasladimo“ jesenjske dane, pripremili smo nešto o „čokoladi“. Ostanite nam i nadalje dobro!

Posloži slova i dobit ćeš pet pojmova u svezi s čokoladom

NILJAVA ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐

ĆEŠER ☐ ☐ ☐ ☐ ☐

CAVAKAOK ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐

AKAKO ☐ ☐ ☐ ☐ ☐

SLAPOSTICA ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐

Znate li...

- da je 1828. g. Nizozemac Conrad J. van Houten izumio i patentirao hidrauličnu prešu za mrvljenje zrna kakaovca u prah, što je bila senzacija
- da su kakao-zrna bila vrlo skupocjena i da su samo bogati mogli priuštiti
- da se čokolada još u 19. stoljeću prodavala u ljekarnama kao sredstvo za jačanje
- da drvo kakaovac raste u ekvatorialnim zemljama i može imati visinu od 4 do 15 metara

Izgubljene riječi

Upiši riječi na odgovarajuće mjesto

prije – španjolski – šećera – kakaove – sadila – počeli – napitak – osnovnu – živjeli – čokolada

Čokolada je namirnica, koja se dobiva miješanjem mase s većom ili manjom količinom šećera. Plod drveta kakaovca (lat. Theobroma cacao) daje sirovinu u proizvodnji čokolade, a to je kakao. Olmeci, koji su u dubokom zaleđu Meksika, vjerojatno su već 1500. g. Isusa upotrebljavali tu biljku i kuhali čokoladnu gorku smjesu. Oko 600 g. nakon Isusa je civilizacija Maja to drvo, jer je njegovo zrno bilo sredstvo plaćanja. Asteci su kao prvi pravili od kakaa i dali mu ime „Xocoatl“ ili chocolatl (u značenju: xoco – gorko i atl – voda). Tek 1528. g. je konkvistador Hernan Cordez nakon svojih osvajanja u Južnoj Americi donio kakao u Europu. Iako se na španjolskom dvoru već 1544.g. pila kao napitak, nije bila popularna. Španjolski redovnici su prvi u Europi pripremljati čokoladu, još uvijek tekuću, ali sa dodatkom i cimeta.

Pitalice ? ?

1) Gdje raste drvo kakaovac?

- u Europi
- u Aziji
- u Južnoj Americi

2) U 19. stoljeću se čokolada prodavala u?

- ljekarni
- u slastičarnici
- u pekarnici

3) Najpoznatija čokolada dolazi iz?

- Njemačke
- Švicarske
- Austrije

4) Najstarija tvornica čokolade u Hrvatskoj je počela proizvodnju u Zagrebu?

1911. godine
1811. godine
2011. godine

5) Najpoznatija hrvatska tvornica slatkiša i čokolade je?

- KRIŠ
- KRUŠ
- KRAŠ

Rješenja: 1c, 2a, 3b, 4a, 5c

Biblija – za čitanje

Biblija je knjiga za svaku kršćansku kuću, ali je i knjiga za sve civilizirane i kulturne ljude.

Jedna od boljih nogometašica njemačke reprezentacije, inozemnoga podrijetla i islamske vjeroispovijesti, izjavila je nedavno u jednom razgovoru za ugledne frankfurtske novine da na svome iPhoneu ima i tekst Kurana kao app, te da ga u trenucima usamljenosti rado čita. K tomu je rekla da joj čitanje Kurana daje nadahnuće, snagu i orijentaciju za život. Biblija ili Sveto pismo, sveta knjiga kršćana, a kao Stari zavjet i Židova, također se može memorirati gratis kao app ne samo na iPhoneu nego i na drugim pametnim telefonima (na njemačkom, engleskom i drugim većim jezicima; čini mi se da još nema appa na hrvatskom jeziku). Na početku nove školske i pastoralne godine valja skrenuti pozornost na značaj Biblije, kao knjige Božje objave, za naš kršćanski, ali i općenito ljudski život. Ona je „srce Crkve napisano na pergamentu“. U njoj je sadržana Božja riječ, Isusovo Evanđelje, polog vjere i nauk apostola (Dj 2,42), koji su ustrajali u molitvama i u lomljenju kruha (slavljenju euharistije). Biblija nije pala s neba, nego su je stotinama godina pisali „izabrani ljudi“ nadahnuti Božjim duhom (II. Vatikanski sabor, DV 11). Crkva je kao opća zajednica vjernika biblijske tekstove prihvatila kao one po kojima Bog govori i koji su nadahnuti duhom Božjim. Od 4. stoljeća postoji i službeni kanon (mjerilo, popis) knjiga Svetoga pisma. Biblija se sastoji od mnoštva knjiga, ali je zapravo poput jednoga dugog pisma upućena svima nama. Jedno takvo pismo čita se lagano, s poštovanjem i s ljubavlju. „Biblija je Božje ljubavno pismo svima nama“, rekao je danski filozof S. Kierkegaard. Biblijske knjige valja čitati u kontekstu njihova nastajanja, ali i u kontekstu cijele Biblije odnosno povijesti spasenja. Jedan drugi veliki fransuki filozof B. Pascal nalazi Boga samo u Bogu Abrahamovu, Izakovu i Jakovljevu te u Bogu Isusa Krista, što je dakako jedan biblijski Bog.

Čitajući, meditirajući, razmišljajući, izučavajući Bibliju jest prigoda za istinski susret sa živim Bogom. Čitanje Biblije je molitva. Ta sveta knjiga je izvor kršćanske duhovnosti i životne mudrosti. Ona je knjiga života, puna

iznenađenja, radosti, patnje i žalosti, ali i utjehe, vjere, nade i pouzdanja u Božju dobrotu i ljubav. „Tko ne poznaje Bibliju, taj ne poznaje Krista“, rekao je veliki poznavatelj i prevoditelj Biblije sv. Jeronim. Ona naime nije sa-

čaj u većini muslimanskih zemalja Bliskoga i Srednjega istoka. I na primjeru ove teme mogu se tematizirati i problematizirati mnoge kritične točke u životu djece i mladih (partnerstvo, kultura slavlja, razlike i sličnosti, običaji...).

Model herodijanskog hrama u Biblijskoj kući u Frankfurtu na Majni

mo povijesna knjiga, knjiga koja govori o prošlim događajima. Ona je knjiga sadašnjice i budućnosti, knjiga za svako vrijeme, a preko nje nam danas i sada govori Bog.

Biblijska kuća u Frankfurtu

Biblijski muzej ili Biblijska kuća u Frankfurtu (Metzlerstr.) je nakon preuređivanja i moderniziranja u svibnju ponovno otvorena za javnost. Tu je mjesto našlo i oko 270 arheoloških stalnih izložaka iz Izraela. Oni zorno dočaravaju biblijsko vrijeme, posebice ono od prije oko 2000 godina u doba djelovanja Isusa Krista. Izloženi su i neki od najstarijih biblijskih zapisa. Muzej ima suvremene audio- i video-uređaje te filmske prikaze, koji multimedijски predstavljaju biblijsko, a ponajviše novozavjetno doba. Ovaj muzej ima i veliko didaktičko značenje, pa se jedna postaja naziva „Odrasti s 13 godina“, a govori o životu djece i mladih u Isusovo vrijeme. Tu su i podaci o svečanosti „barmizva“ za dječake, koji su s 13 godina službeno postajali zreli i odgovorni članovi zajednice i društva. U ono vrijeme su mnoge djevojčice s 13 godina već bile udate, kao što je i danas slu-

Biblija je knjiga za svaku kršćansku kuću, ali je nužna knjiga za sve civilizirane i kulturne ljude. Njoj nije mjesto na prašnjavim policama, do kojih ruka rijetko ili nikako ne doseže. Njoj je mjesto na noćnom ormariću ili na radnom stolu, ali i na posebnom mjestu u jednoj prostoriji kuće ili stana. Za obitelj se može nabaviti za takvo mjesto skuplje i raskošnije izdanje Biblije, tako da takvo mjesto za obitelj postane poput ambona ili oltara u crkvi. Ona se može čitati nasamo, ali i u obitelji, u skupini... Takvu Bibliju treba prenositi od koljena do koljena na nove naraštaje. Tako se stvara lijepa tradicija čitanja naše svete knjige.

Čitati Bibliju, poznavati Bibliju, nije samo za stare i previše pobožne, nego i za djecu i za mlade. U međuvremenu postoji nepregledno mnoštvo izdanja Biblije. Svaki bi kršćanin zapravo trebao imati svoju Bibliju i svoje favorite iz Biblije, svoj biblijski app, ili svoju Bibliju kao e-book. Ona je povlašteno mjesto susreta s Bogom. Zato je početak nove školske i pastoralne godine prava prilika za povratak Bibliji, za njezino upoznavanje i proučavanje, za povratak Bogu.

T. G.

Nastavak sa str. 4

MADRID Ne bojte se svijeta!

mijesta gdje stanujete. Vaši će prijatelji htjeti znati što se u vama promijenilo, nakon što ste bili u ovom plemenitom gradu s Papom i stotinama tisuća mladih iz cijeloga svijeta: što ćete im reći? Bilo je to izazovno pitanje, nakon kojega je Sveti Otac pozvao mlade da hrabro svjedoče kršćanski život pred drugima. Krista se ne može slijediti osamljeno i pojedinačno, poručio je mladima Papa i u propovijedi, dodajući da moraju izbjeći kušnju da za Isusom idu „na svoj način i u svom stilu“. Na taj se način dolazi u opasnost da Krista nikada ne upoznaju stvarno, ili pak da slijede neku svoju djelomičnu, a ne pravu Isusovu, sliku.

„Ne, ja ostajem! Mi ostajemo“

„Ne bojte se svijeta!“ Te je riječi Benedikt XVI. htio uputiti mladima u subotu navečer 20. kolovoza, pozivajući ih da otkriju svoj poziv u društvu i u Crkvi da žive svoju vjeru. No, nevrijeme je prisililo organizatore na skra-

ćivanje bdijenja. Snažna kiša i vjetar – nakon 38 stupnjeva dnevne temperature – ipak nisu s oltara „otjerali“ Papu koji je, prema riječima o. Lombardija, ustrajao i htio završiti molitvu s mladima. „Dva su ga puta pitali hoće li se povući zbog nagloga nevremena, ali je on odgovorio: „Ne, ja ostajem. Mi ostajemo.“ Nakon 20 minuta velikoga nevremena, molitveno je bdijenje nastavljeno u skraćenom obliku, a mladi su oduševljeno pozdravili Papu nakon čega su se sabrali u tihoj molitvi, što je ostavilo poseban dojam i na samoga Svetoga Oca, koji nije bio nezadovoljan zbog nevremena. U subotu prije podne Papa je slavio misu u katedrali Santa Maria la Real de la Almudena sa sjemeništarcima i svećenicima iz cijeloga svijeta. U baziliku je stalo oko 1.500 osoba, oko 3.000 sjemeništara sudjelovalo je izvan nje, prateći sve na velikim zaslonima. U svojoj ih je propovijedi Sveti Otac pozvao da hrabro slijede svoj put prema svećeništvu, ističući da svećeništvo traži hrabrost i vjerodostojnost.

Sebičnost zaslijepljuje

Budite solidarni i činite dobra djela bližnjima, poručio je Papa mladima na kraju pobožnosti križnoga puta na Plaza de Cibeles u petak 19. kolovoza navečer. Sveti Otac mlade je upozorio da ne žive u slijepoj sebičnosti i ne provode život „bez obzora“ smisla, te da u Kristu otkriju „čvrsti temelj“ za svoj život. Na tome je susretu Papa upozorio i na teške prilike za mlade danas. Oduševljene mlade Benedikt XVI. pozvao je da hrabro svjedoče svoju vjeru.

Rio de Janerio – domaćin Svjetskog dana mladih 2013.

Domaćin sljedećeg Svjetskog dana mladih bit će Rio de Janeiro 2013. godine. Najavio je to na kraju susreta u Madridu sam papa Benedikt XVI, a mladi Španjolci križ Svjetskoga dana mladih predali su svojim prijateljima iz najveće katoličke zemlje na svijetu – Brazilu.

M.K.

NAGRADNA KRIŽALJKA

Mala Gospa

Rješenje poslati najkasnije do 30. rujna

Blagdan 8. rujna	„Rabat“	Čovjek koji oglašuje	8. i 21. slovo abecede	Način šutiranja u rukometa	Revati	Španjolska	Pročitaj 1, 2, 3, 4	Grad u Škotskoj	Radnik koji obrađuje lim	August Senoa	30. slovo abecede	Grčka božica osvete	... se u neobra- nom grožđu	Odluč- nici
1	▷						2 Pokraj. u Vijetnamu							
Mariofil Soldo	Planina	▷				Listopad- ni bor	▷					Stara zemljišna mjera		
	3					Kisik	▷					Sumpor		
Darko Lukić	▷		Domaćin	▷			▷			Spustiti se	▷			
			Šahist Portisch	▷						4				
Luka na Krimu						Skladatelj Hačatu- rijan	▷					Končasta tvorevina		
						Urugvaj	▷					Ševčenko		
Bivša plivačica Ligorio- Durović					Lunjati								Austrija	▷
					Biljna za- jednica								Biskup šibenski	▷
Strojni element (mn.)									Običan svijet (razg.)	▷				Aonac, Aonja- nin
Pjevač i glumac Novello					Silicij				Glumica Kolesar	▷				▷
Histograf Napoleona prvog									Egoistič- na zam- jenica	▷		Tamara Obrovac		
												Švedska		
Edvard Čalić			Tomislav Ivčić						Grad u Njemačkoj	▷				

✠ Vlač. Stipo Šošić

Svećenik Banjolučke biskupije vlač. Stipo Šošić preminuo je u Svećeničkom domu u Zagrebu 14. srpnja u 64. godini života i 37. svećeništva.

Rođen je 5. srpnja 1948. u selu Ruda, župa Pećine kod Travnika u Vrhbosanskoj nadbiskupiji, od roditelja Jure i Janje rođ. Tomić. Za svećenika ga je zaređio biskup Pichler u Banjoj Luci 6. travnja 1975. Mladu je misu proslavio 11. svibnja 1975. u Pećinama. Svoje svećeničko djelovanje započeo je u proljeće 1975. kao duhovni pomoćnik u župi Lištani kod Livna, a potkraj te godine povjerena mu je briga za dva sela te župe: Odžak i Čaić, koja su se otada vodila kao samostalna kapelanija, pa župa. Tu djeluje do jeseni 1981. U tom je razdoblju sagradio župnu crkvu Sv. Mihovila arkandela i župnu kuću. Zatim je u jesen 1981. postao župnikom u Ravskoj kod Ljubije, gdje ostaje tri i pol godine. U proljeće 1985. preuzima župu Raljaš, odn. Ljubija, gdje djeluje sve do početka oružane pobune srpskih paravojnih snaga koje su napravile mnogo zločina u ljubijskom kraju. Tu je temeljito obnovio župnu crkvu i sagradio novi župni pastoralni centar. Uhićen je 8. lipnja 1992. pod apsurdnom optužbom „postojanja osnovane sumnje da je učestvovao u organizovanju oružane pobune protiv Srpske Republike i srpskog naroda“, kako stoji u dokumentu koji je potpisao zloglasni Simo Drljača, i odveden u logor Keraterm u Prijedoru, zatim u Omarsku, pa na Manjaču. Proživio je strašna zlostavljanja i jedva je preživio. Iz logora je pušten 28. kolovoza te godine. Nakon oporavka otišao je u Švedsku, gdje je u jesen 1992. preuzeo vođenje Hrvatske katolič-

ke misije u Göteborgu, koju je vodio više od 17 godina. Tu je djelovao do 11. siječnja 2010., kada je doživio težak srčani udar upravo kod jedne obitelji, obavljajući blagoslov kuća, te je otpremljen u bolnicu u Göteborgu. Dugo je proveo u komi i htjeli su mu isključiti aparate na koje je bio priključen, ali je zauzimanjem biskupa Komarice i pomoći Mi-

nistarstva zdravstva Republike Hrvatske specijalnim zrakoplovom prebačen u Zagreb, gdje je neko vrijeme liječen u bolnici u Dubravi. Zatim je živio u Svećeničkom domu „Sv. Josip“ na Kaptolu, gdje je dočeka smrt. Njegove životne funkcije bile su trajno bitno poremećene, ali je godinu i pol poživio, okružen brižnom ljubavlju sestara u domu. Službeno je razriješen posljednje svećeničke službe i umirovljen u proljeće prošle godine. Objavio je četiri knjige u kojima je svjedočio o svojim stradanjima u posljednjem desetljeću prošlog stoljeća. Knjiga „Do pakla i natrag, U logorima strave i užasa – Keraterm, Omarska, Manjača“ prevedena je na engleski i njemački jezik, a njezino prošireno izdanje pod naslovom „Blizina ljubavi i mržnje, Snaga žrtve“ na švedski. Po njegovoj želji pokopan je u župi Savski Nart, (u Jalševcu Nartskom). Vlač. Šošić se pamti kao vedar i radostan svećenik, uvijek spreman na šalu i smijeh.

Anto Orlovac

✠ O. fra Frano Bilokapić

Utorak, 16. kolovoza, u Kliničkom bolničkom centru na Rebru u Zagrebu, u 71. godini života, u 52. godini redovništva i u 43. godini svećeništva, preminuo je o. fra Frano Bilokapić, svećenik Franjevačke provincije Presvetoga Otkupitelja. Fra Frano je rođen 10. svibnja 1941.

u Udovičićima kraj Sinja, od oca Ivana i majke Jele. Osnovnu školu završio je u rodnom mjestu i Sinju, klasičnu gimnaziju u Sinju i Zagrebu, a filozofsko-teološki studij na Franjevačkoj visokoj bogosloviji u Makarskoj. U franjevački novicijst stupio je 9. srpnja 1960. na Visovcu. Doživotne zavjete položio je 8. prosinca 1966. u Makarskoj. Red đakonata primio je 2. ožujka 1969. u Makarskoj, a za svećenika je zaređen 29. lipnja 1969. u Šibeniku. Mladu misu proslavio je u rodnom mjestu 13. srpnja 1969. godine.

Nakon svećeničkoga ređenja fra Frano je pastoralno djelovao u domovini. Nakon iskustva u domovini fra Frano se opredijelio za pastoralno djelovanje među hrvatskim vjernicima u Njemačkoj, najprije u Münchenu (1976.–1983.), a zatim u Darmstadtu (1983.–1991.). Nakon povratka u domovinu obavljao je i službu gvardijana i župnika u samostanu i župi Čudotvorne Gospe Sinjske u Sinju. U župnoj i samostanskoj crkvi Čudotvorne Gospe Sinjske u Sinju, u petak 19. kolovoza, misu zadušnicu za pok. fra Franu predvodio je provincijal Franjevačke provincije Presvetoga Otkupitelja fra Željko Tolić, koji je u prigodnoj homiliji iznio i pokojnikov životni tijek.

Na kraju mise od fra Frane su se brojni oprostili: uime Nadbiskupije splitsko-makarske i nadbiskupa mons. Marina Barišića, uime samostana Gospe Sinjske, uime župnika Cetinskoga dekanata, u ime svećenika Sinjske Krajine te uime rodbine Ivan Bilokapić. Nakon mise, sprovedni obred obavio je gvardijan fra Božo Vuleta na gradskom groblju Sv. Franje u Sinju. Fra Frano se isticao kršćanskom vedrinom, franjevačkom jednostavnošću i svećeničkom požrtvovnošću. **ABEPERISA**

Gastronomska ponuda

- Konobaru, imate li žablje batke?
- Ne, ovako hodam zbog reume.

Crikus u gradu

Dolazi muž pijan kući, stavi stolicu ispred kreveta i sjedne na nju. Žena se probudi i upita:

- Zar si se opet napio? Što sad izводиš?
- Želim biti u prvom redu sad kad počne predstava!?!?

Teslina krava

Kako se zove krava od Nikole Tesle?

- Žarulja!

Ljubav

Otac tješi sina kojeg je ostavila djevojka:

- Vjeruj mi, sine, zaboravit ćeš je kroz nekoliko tjedana.
- Ne vjerujem da će to ići tako brzo. Sve što sam joj darovao, kupio sam na kredit.

Za svaki slučaj

Što piše na posljednje dvije stranice tehničkih uputa za Fiću?

- Red vožnje gradskih autobusa!

Veterinar

Vodi Mujo psa veterinaru, naiđe Haso pa ga upita:

- Gdje si krenuo?
- Evo, vodim ljubimca veterinarul
- Što? Je l' bijesan?
- Ma nije, al' nije mu baš ni drago.

Tajna

Na samrti otac, Braćanin, zove sina:

- Sine, Marine, sine Marine, vino ti se more i od grožđa napraviti.

Barka

Razgovaraju Mate i Jure:

- E, moj Jure, ona barka koju si mi jučer prodao, pušta vodu.
- A što si mislija da će puštati vino!

Sezonska depresija

Činjenica je da se mnogi ljudi općenito mnogo bolje osjećaju ljeti nego zimi. No, znanstvena istraživanja pokazuju da je i sve više onih na koje zimsko sivilo utječe tako negativno da ne samo da su lošije raspoloženi nego pate i od oblika depresije koji se naziva sezonska depresija.

Tako se procjenjuje da oko 10% ljudi, među kojima je najviše žena između 30-e i 40-e godine života, osjeća simptome sezonske depresije, među kojima su, primjerice, stalan umor, bezvoljnost, neosnovana tuga, povećani apetit koji dovodi do značajnog dobivanja na težini, povlačenje u sebe i svoja četiri zida, te gubitak koncentracije i interesa. Osim toga, kod otprilike 5% osoba koje pogađa zimsko depresija simptomi su tako izraženi da oni nisu sposobni preživjeti zimu bez psihijatrijske pomoći.

Na vašem jelovniku neka bude više namirnica bogatih ugljikohidratima koji nadoknađuju manjak hormona sreće, serotonina, a smanjite unos proteina.

Bez sumnje, spomenuti podaci govore u prilog ovisnosti našega raspoloženja o suncu, odnosno o dnevnom svjetlu, koja je veoma velika. Naime, zimi, zbog slabijeg intenziteta dnevne svjetlosti i sunca, naš mozak pojačano luči hormon lošeg raspoloženja, melatonin, zbog čega se općenito osjećamo umornije i lošije.

No, da naše dobro raspoloženje ne bi bilo rezervirano samo za ljetno razdoblje, postoje načini koji nam mogu pomoći da uspješno prebrodimo zimu te izbjegnemo, ne samo pojavu lošeg raspoloženja, nego i zimsku depresiju koja je vrlo ozbiljan oblik psihičkog poremećaja.

Izvor: www.coolinarika.com

Brzi pašta fažol

list i pirjajte 10-ak minuta. Zaližite ostatkom vode, dodajte ocijedjeni grah, koncentrat rajčice i kuhanu tjesteninu. Kad zavrije, prokuhajte još par minuta.

Posluživanje: Poslužite posuto nasjeckanim peršinom.

Sastojci za 6 osoba:

4 žlice ulja; 100 g luka; 70 g mesnate slanine; 2 češnja češnjaka; 1,3–1,5 l vode; 1 žlica Vegete; lovrov list; 1 žlica nasjeckanog celerova lista; 3 limenke Smeđeg graha Podravka (400 g); 2 žlice Dvostrukog koncentrata rajčice Podravka (saznaj više na namirnici.podravka.hr); 150 g tjestenine; 1 žlica nasjeckanog peršina

Priprema:

Na vrućem ulju popecite nasjeckani luk i na komadiće narezanu slaninu. Dodajte protisnuti češnjak i zaližite s malo vode. Dodajte Vegetu, lovrov list, celerov

Savjet:

Ako želite gušće varivo, dio graha propasirajte i vratite u varivo.

Izvor: www.coolinarika.com

RJEŠENJE IZ PROŠLOG BROJA

M	A	K	S	I	M	I	L	I	J	A	N	□	D
A	S	O	R	T	I	M	A	N	□	M	A	N	A
□	T	L	P	□	L	E	D	O	M	A	T	I	□
P	E	B	□	V	A	L	O	□	U	T	E	Č	I
O	R	E	P	I	N	A	□	U	Č	E	N	I	K
U	O	□	I	L	□	□	□	□	□	□	□	□	□
S	N	O	V	I	□	□	□	□	□	□	□	□	□
K	I	R	A	C	□	□	□	□	□	□	□	□	□
A	M	A	R	A	□	□	□	□	□	□	□	□	□

Nagrađena: Blaženka Orlović, Offenbach

BIELEFELD

Slavlje prve sv. pričesti

Prvu sv. pričest primilo je u crkvi Sv. Marije Kraljice u Bielefeldu, 3. srpnja, 17-ero prvopričesnika iz Hrvatske katoličke misije Bielefeld. Djeca su u svečanom ophodu u pratnji roditelja radosno s pjesmom dočekana u prepunoj crkvi. Prigodne recitacije, molitve vjernika, simbolični prinos darova, kao i dolično sudjelovanje roditelja i cijele zajednice u euharistijskom slavlju učinilo je nezaboravanim taj lijepi dan. Doživjeti Isusa u maloj bijeloj hostiji bila je velika radost za svakog od njih. U crkvi je dominirao prvopričesnički simbol „ribe i mreže“ koji je izradila misijska suradnica Marina Mraz. Prvopričesnici su pojedinačno obojali svoju ribicu i napisali osobne molitve. Za

Prvopričesnici s voditeljem misije vlč. Rakom i suradnicama Maricom i Marinom Mraz

sakrament prve sv. pričesti djecu su pripremili svećenik don Slavko Rako, pastoralna suradnica Marica Mraz, te

misijaska suradnica Marina Mraz, koja je i ujedno misno slavlje pratila na orguljama.

KRAŠIĆ

Mlada misa vlč. Josipa Blažotića

U crkvi Presvetoga Trojstva u Krašiću, rodnoj župi bl. Alojzija kardinala Stepinca, mladu misu proslavio je 10. srpnja vlč. Josip Blažotić. Josip je rođen 1983. godine u Tübingenu, u Njemačkoj, od oca Franje i majke Barice rođene Burja iz Krašića i jedino je dijete obitelji Blažotić. Sve sakramente, od krštenja, prve sv. pričesti i sv. potvrde, primio je u Hrvatskoj katoličkoj misiji Reutlingen. Gimnaziju je završio izvrsnim uspjehom u Tübingenu, a 2004. odlazi u Nadbiskupsko sjemenište u Rijeku, gdje ga je 26. lipnja ove godine riječki nadbiskup i metropolit dr. Josip Devčić u katedrali Sv. Vida u Rijeci zareadio za svećenika. Na misnom slavlju bilo je 25 svećenika, veliki broj bogolova i mnoštvo vjernika koji su došli iz riječke Nadbiskupije, rodnog Tübingena, župe Krašić i mnogih drugih krajeva. Nakon sv. mise slavlje je nastavljeno u restoranu „Princess“ u Jastrebarskom, na kojem je bilo oko 500 uzvanika.

Ante Kekez

KOBLENZ

Vjenčanje Diane i Nikole Svetića

U subotu 18. lipnja u crkvi Sv. Nikole u Koblenz-Arenbergu vjenčali su se Diana i Nikola Svetić. Obred vjenčanja vodili su domaći njemački župnik Eugen Vogt i voditelj Hrvatske katoličke misije u Koblenzu vlč. Stjepan Zdravec. Vjenčanje su uveličali orguljaš Karlo Heuser i misijski tamburaši čiji je član i slavjenik. Bilo je to dvojezično vjenčanje. Naime, Diana je Njemica, a Nikola, moglo bi se reći, dijete misije, rođen u Koblenzu čiji su roditelji Anđelka i Ante poput mnogih Hrvata svoj privremeni boravak našli u Koblenzu. Nikola je od malih nogu privržen misiji u kojoj je bio ministrant, a još je otkivan čitač, pjevač i član misijskih tamburaša. Slavlje je nastavljeno u „Marmorsaal des Staatsbades“ u obližnjem Bad Emsu. Nastupila je skupina „Bon-Ton“. J. Vranković

*Darove ove stavljamo pred Tebe,
rad naših ruku, plod sa naših njiva.*

